

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografa” soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

Limba protocolară în comune.

De câțiva ani se înmulțesc și la noi plângerile, că în unele comune se calcă legea prin aceea, că se introduce ca limbă protocolară și oficială una străină, și nu aceea, pe care o vorbește populațiunea din comună.

După §. 20 din legea despre naționalități (art. 44 din 1868) reprezentanțele comunale hotărăsc ele limba protocolară și oficială, care trebuie să fie totodată și a oficiului comunal, care îndeplinește hotărârile reprezentanței comunale. Sînt cazuri însă, în cari mai ales notarul, fie, ca să-și câștige merite pe pielea locuitorilor comunei, fie că nu știe cum se cade românește, așadar' nu are destulă calificare pentru postul de notar — introduce o limbă străină. Primarul și ceilalți diregători comunali, cari nu cunosc legea sau sînt tîndale, nu se interesează de schimbările făcute cu călcarea ei și locuitorii se pomeneșc la primăria, pe care o susțin ei, cu hîrtii și cu afacerile purtate într-o limbă necunoscută. Se întîmplă chiar, că primăria dă și unui locuitor din comună rezoluțiuni făcute într-o limbă, lui străină, prin ceea-ce se mai calcă și §. 21 al legii de naționalități.

Oficiul comunal e un organ al administrațiunii autonome, ales din sinul poporului, afară de notar, dela care se cere o pregătire specială, de care se ține însă și cunoașterea limbii protocolare a comunei. Dela membrii acestui oficiu comunal nu se poate cere mai mult, decît să aibă o minte sănătoasă și cultura

ce o dă o bună școală poporală. Nu este iertat, ca ei să aibă neocăsuri cu o limbă străină, căci cu toții știm, că o limbă străină nu se poate învăța cum se cade nici în câțiva ani. Chiar și de cei-ce au învățat o câțiva ani, dar' nu au mai avut privilegiu să o vorbească, rîd cei-ce o cunosc bine. Și cine ar fi acela, care ar pretinde, ca toți locuitorii dintr-o comună să petreacă câțiva ani în străini, ca să învețe o limbă străină, pe care și așa o uită după câțiva ani la coarnele plugului? E deci de neapărată trebuință, ca limba protocolară, limba oficială a comunei să fie limba locuitorilor, altmintrelea toată administrația autonomă a comunei e o comedie, ale cărei urmări triste le resimt locuitorii. Și ca să nu se întîmple aceasta, a votat dieta paragraful amintiți mai sus.

Ce se întîmplă, când limba protocolară nu e în comunele românești cea română? Primarul și ceilalți diregători comunali ajung să fie numai de mărturie pe la primărie. Arare-ori se găsește vre-unul, care să stăpânească limba maghiară așa de bine, încât să înțeleagă hîrțile scrise în această limbă. Ba cum e stilul din aceste hîrtii cam întortochiat, înțelesul lor nu-l pot cuprinde cum se cade nici chiar țărani maghiari, trecuți prin școala poporală. O astfel de stare mai are și altă urmare: Unii notari, simțindu-se liberi de controla celorlalți diregători comunali, încep se facă ce vreau, și unii vreau și lucruri necinstite, și în câte o bună dimineată să pomenește primarul sau casarul înhățat pentru vre-o defraudare, ori în cazul cel mai bun pentru chel-

tuieli neiertate, la cari și el 'și-a dat învoirea subscriind hîrtii, pe cari nu le-a înțeles, fiind făcute în limbă străină.

Ce privește corespondența între singuraticile comune, aceea poate fi făcută, tot conform legii (§§-ii 22 și 23), în două feluri: Dacă limba protocolară e la amîndouă comunele cea românească, să se scrie numai românește, dacă o comună n'are limba aceasta ca limbă protocolară, se poate scrie tot românește, sau dacă ar fi necunoscută limba română în comuna aceea, ungurește.

O altă călcare de lege se face și prin aceea, că primăriile comunelor românești, cu limba protocolară română, nu scriu la autoritățile comitatense — pretură, comitat — în limba românească, deși la multe comitate a trebuit să se primească între limbile protocolare și cea română. Prin aceasta se desprețuește și legea — §. 22 — și limba, ceea-ce oameni sănătoși la minte și la inimă nu fac.

Din cele spuse până aci va trage ori-cine concluziunile, pe cari trebuie să le tragă. Conducătorii poporului trebuie să vegheze pretutindenea, ca limba maternă să-și aibă locul ei de cinste la comună și comitat, și unde acestia nu 'și-ar face datoria, să sară țărani, de cari, slavă Domnului, avem acum destui și cu carte și cu inimă pentru limba lor.

Congresul ziaristilor slavi.

Al patrulea congres al ziaristilor Slavi se va ține anul acesta în Laibach pe la Rusalii. Comitetul de primire în frunte cu primarul orașului, Ioan Hriban, deja de pe acum face cele mai estinse pregătiri pentru primirea

FOITA.

Eu sunt soldat.

Eu sînt soldat.
Din vechiu, din neamul românesc,
Din moși strămoși Români,
Frumoasă țeară ni-s'a dat;
Și eu s'o apăr dătoreșc
De ori-ce lifte și păgâni
Căci sînt soldat.

Eu sînt soldat.
Din vechiu strămoșii neclintit,
Din tată 'n fiu și rînd pe rînd
Pămîntul nostru-au apărat
Și lui vieața 'și-au jertfit.
Eu lui jertfesc și traiu și gând
Căci sînt soldat.

Eu sînt soldat.
Din vechiu strămoșii din nevoi
Și din restriți cu vieața lor

O țeară mîndră ne-au păstrat,
Nu pentru ei, ci pentru noi.
Eu sînt al țerii-apărător,
Căci sînt soldat.

Eu sînt soldat.
Precum strămoșii din trecut
În scut schimbat'au pieptul lor
Și nouă țeara ne-au lăsat;
Așa eu pieptul 'mi-l pun scut
Și-o las la cei din viitor,
Căci sînt soldat.

Th. D. Speranța.

Poesii poporale.

Din Plevlje.

Culese de fruntașul Nicolae Lazăr, soldat în regimentul de infanterie nr. 31.

Foaie verde de pe tîu
De-ar da bunul Dumnezeu
Să-mi plinească gândul meu,
Să se facă peatra ceară
Ca să viu într'a mea țeară,
Frunzuliță de dudău,
Și să-mi viu și 'n satul meu,

Măghiran și-o floricea,
Și să-mi vîd pe mîndra mea,
Care o-am iubit odată
Și 'mi a rămas supărată.
Bate vîntul frunza-'ncoace,
N'am avut mîndro ce-'ți face,
Că și eu aș mai fi stat
Mîndruțo într'al meu sat,
Dar' Neamțul nu m'a lăsat,
C'am fost prea frumos băiat,
Și ai vîzut mîndruțo bine
C'a vînt carte după mine,
Să mă duc în țeri străine
Unde nu cunosc pe nime.

Din Gioroc.

Culese de Nicolae Rusanda, june.

Cine iubește și spune,
Fă-l doamne minune-'n lume,
Cine iubește și lasă,
Fă-l doamne minune-'n casă.

Mîndrile m'or cumpetat,
De am negrit și m'am uscat,
Dar' și eu le-oi cumpăta
De or negri și s'or usca.

congresiștilor. La congresul din anul acesta 'și-au anunțat participarea mulțime de ziarști din Rusia.'

În temniță La pertractarea de Mercuri, 19 l. c. dela tribunalul din Cluj, ținută pentru acumularea pedepsei redactorului »Tribunei« Balteș, 'i-s'a dat acestuia pedeapsă de doi ani temniță ordinară, calculându-se timpul din 25 Septembrie. de când a fost deținut. Pedeapsa în bani a rămas aceeași, de 4200 cor. Dl Balteș îndată după pertractare a fost internat în o celulă cu cinci criminali ordinari.

CONVENȚIUNILE COMERCIALE. »Hanoverischer Curier« publică știrea din Berlin, că pertractările cu Rusia, Austro-Ungaria și Italia, referitoare la renoirea convențiilor comerciale, au ajuns aproape de încheiere, astfel, încât pe toamnă barem una dintre ele va și fi pusă la ordinea zilei în Reichsrath.

Podestă Fiumei. Sâmbătă, în 22 l. c. a fost alegerea de podestă sau primar al Fiumei. Actul alegerii a fost condus de guvernorul conte Szapáry. Au fost de față 55 membri ai reprezentanței. Ales a fost de primar Dr. Francisc Vio, fost ajutor de primar, ear' în locul lui a fost ales Dr. Andrea Bellen.

Dr. Vio primind postul, la care a fost ales, a ținut un discurs, în care a declarat, că programul seu politic se resumă în următoarele: **Fiume autonom și italian să fie împreună cu Ungaria prin legăturile cele mai strânse.**

Statificarea administrațiunii. Prim-ministrul Széll, ca ministru de interne, a dat o ordinațiune prin care municipiile sunt provocate se compună o matriculă a tuturor oficianților administrativi, pentru-ca la introducerea reformelor de statificare a administrațiunii ministrul se poată dispune, cari dintre oficianți vor fi preluați de stat și cari vor fi concediați, respective trecuți la pensie.

Din incidentul jubileului Escelenței Sale episcopului Pavel, Maiestatea Sa 'i-a adresat următoarea gratulație telegrafică:

La aniversarea de cincizeci de ani ai preoției Te felicit și doresc, ea pronia dumnezească să Te fie mulți ani spre binele bisericeii și al patriei.

Țarul îngăduitor. Țarul Rusiei a dat ordin, ca anul acesta să fie chemați la asențare numai 280 de feciori finlandezi, în loc de contingentul obicinuit de 2000. Această »îngăduință« a Țarului se zice, că e o urmare a energicelor proteste înscenate în Helsingfors contra măsurilor de rusificare.

Contra maghiarizării numelor de comune se continuă agitația în Germania. În Drezda s'a constituit un comitet, care va cere dela guvernul central al Germaniei ca să eschidă din comunicația oficială și postală toate

espediturile, cari vor sosi din comunele din Ungaria cu nume maghiarizate.

Asemenea mișcare s'a pornit și în Magdeburg.

STUDENȚII CROAȚI dela universitatea din Zagreb au ținut alaltăieri o adunare, în care au protestat energie contra dispozițiilor Vaticanului în chestia institutului San-Girolamo. Protestul va fi predat Papei prin o deputație a studenților. S'a decis mai departe să se ceară introducerea liturgiei slave, concesă de Papa Inocențiu IV.

Protestul și decisiunile aceste vor fi subscribe de toți universitarii croați.

DIN LUME.

Macedonia.

»Agence Nationale« află din Constantinopol, că Turcia a trimis 35 de mii de soldați la Macedonia și Albania. În același timp se va începe cu energie reorganizarea administrativă în acele provincii, după sfaturile puterilor.

O telegramă din Atena, spune, că guvernul grecese consideră situațiunea din Macedonia ca gravă. Luptele între bandele bulgare și trupele turcești continuă.

Deosebit de lupta dela Litsia, unde au fost uciși patru Bulgari și doi soldați, a fost o altă ciocnire la Melnik unde șease Bulgari au fost uciși și opt făcuți prizonieri.

Aceștia din urmă vor fi trimiși la Salonie.

Mihailow-ky, președintele comitetului bulgaro-macedonean, pregătește un memoriu către puterile europene, în care le va espune situația din Macedonia și le va cere intervenția pentru îmbunătățirea stărei lucrurilor de acolo.

»Corr. Bureau« află din Constantinopol, că Boris Sarafoff e în tratative cu comitetul revoluționar armean, pentru-ca să aibă ajutorul lui în mișcările din Macedonia.

Rusia.

Ziarul »Times« află din orașul Tula (Rusia), că în timpul turburărilor pricinuite de lucrători, a fost ucis un oficer; câțiva demonstranți au fost răniți.

În demonstrațiile dela Petersburg au fost de asemenea câțiva demonstranți răniți și s'au făcut 100 de arestări.

În Moseva au fost deținuți 21 oficeri, cari au refuzat să comande foc asupra studenților și muncitorilor. Cu aceasta au satisfăcut oficerii cererii cuprinse într'o proclamație a studenților, cari îi provocau să nu verse sângele poporului doritor de libertate.

Francia și Rusia.

Millaud a cerut în ședința senatului francez, ca ministrul de externe să se pronunțe cu privire la alianța franco-rusă. Delcassé constată omogenitatea simțimentelor și intereselor celor două țări. Declară, că convenția anglo-japoneză nu conține nimic, ce ar pute da ansă la suspicioși. Și Francia e pentru independența Chinei.

O asemenea declarație s'a făcut și din partea Rusiei.

În Paris se privesc aceste enunțări ca o admonițiune la adresa Angliei și Japoniei, ca să nu încerce vre-o schimbare a statului quo în Asia-ostică. Totodată se scoate la iveală împrejuraarea, că e primul caz, în care convenția franco-rusă se estinde în mod oficial și asupra Asiei-ostice.

Călătoria lui Loubet la Rusia.

În consiliul de ministri ținut în 24 l. c. a fost semnat proiectul pentru deschiderea unui credit de 500 000 franci pentru călătoria lui Loubet la Rusia. În aceeași zi a votat și camera creditului cerut cu 469 contra 32 voturi. Cu acest prilej a reîmprospătat ministrul de externe scrisoarea lui Nicolae, care-l invită pe Loubet să se convingă în persoană de simpatiile poporului rusesc pentru Francia și despre căldura crescândă a uniunii franco-ruse.

În *Voix national* susține publicistul Seradam, că sau înainte sau după călătoria la Petersburg, Loubet va ave într'un post german o întâlnire cu împăratul german.

Pentru votul universal în Belgia.

Demonstrațiunea din urmă pentru votul universal în Bruxella a fost una din cele mai mari câte s'au făcut în Belgia. Numărul demonstranților a trecut peste 100 000. Toate partidele opoziționale au fost reprezentate. În discursurile ținute s'au anunțat pe după Paști cea mai aprigă obstrucție. Dacă guvernul va persevera în ținuta lui contra votului universal, trebuie să urmeze revoluția. Starea lucrurilor e considerată de foarte serioasă și din partea guvernului, care a luat întinse măsuri militare.

Răsboiul din Africa-de-sud.

Misiunea bură publică următorul comunicat: După știri sosite din Africa-de-sud poziția comandanților buri din Transvaal e escelentă. Din 15 Ianuarie până în 3 Faur au obținut Burii două biruințe mai însemnate asupra Englezilor. Dispoziția Burilor e escelentă.

După o depeșă a lui »Daily Mail«, operațiunile engleze contra răsculașilor din Colonia-Cap au fost mult împedecate prin noua capturare a două mari convoiuri de proviant destinat pentru orașele de garnisoană din nord-vestul coloniei.

Ministrul de răsboiu a recercat pe Kitchener, ca să esercite o supraveghere mai strictă în privința cailor, declarându-i totodată, că guvernul are temere de speselo cele mari împreunate cu o reînnoire a materialului de cai.

În cercurile financiare se crede iminentă emisiunea de 40 mil. lire engleze ca împrumut de răsboiu.

În cercurile oficioase holandeze se crede, că generalul Wolseley e însărcinat cu o misiune secretă din partea regelui Eduard. E vorba deocamdată de o schimbare în comanda supremă, fără de a se reflecta însă la Wolseley, ceea ce ar ave să dovedească inclinarea Angliei pentru începerea tratativelor de pace.

Schalk-Burger și ceilalți membri ai guvernului transvaalian au sosit în Pretoria sub scutul flamurei de parlamentari. Ei au fost conduși la cartierul general în trăsură lui Kitchener.

Indată după sosire au avut o convorbire mai lungă cu acesta, plecând apoi către statul Orange. Foile din Londra admit importanța acestei călătorii, dar' nu cred, că Botha, De Wet și Delarey vor recunoaște autoritatea lui Schalk-Burger.

Știri mărunte

După știri din Soeul, ministrul japonez de externe refuză să mai pertracteze cu trimisul rus Pavloff, care cere despăgubire pentru stâlpii de telegraf rușești implântați pe teritoriul corean și îndepărtați de guvernul acestei țări.

La Tula (Rusia) greviștii dela fabricile de arme ale statului au aruncat cu petri asupra soldaților. Aceștia au refuzat să împuște asupra lucrătorilor.

Toate trupele generalului Su dela granița Tonkingului au trecut la răsculați. Dovedindu-se aceasta știre, numărul răsculaților se va înmulți cu 20.000 soldați înarmați și esercitați în mod europeanesc.

Guvernul bulgar a renunțat la monopolul tutunurilor și e în tratative pentru 300 de milioane conversiune, sub garanția banderolului tutunurilor și a vămilor.

Din Peking se depeșează, că revoluțiunea se întinde în China. Aproape de Fanceng boxerii au biruit pe un general chinez.

— E temere că o să fie necesară o nouă intervenire a Puterilor.

Poarta a adresat reprezentanților ei de pe lângă puteri o circulară, prin care îi îndrumă să ceară în privința chestiei macedonene intervenția puterilor pe lângă cabinetul bulgar.

«Times» comunică o depeșă din Teheran, în înțelesul căreia guvernul persian primește dela Rusia un nou împrumut de 10 mil. ruble și Rusia capătă concesiune pentru construirea unei șosele nouă dela Tebris la Teheran.

În Petersburg s'a răspândit știrea, că Japonia a adresat guvernului rusesc un ultimatum în privința Mangiuriei și Coreei. Se crede, că războiul e iminent.

† Principesa Maria de Wied.

Marti, în 25 Martie n., a răposat principesa Maria de Wied, mama reginei României. La curtea din București, precum și în întreaga țară trista veste a produs o adincă impresie. Imediat după răspândirea loviturii dure, o mulțime de telegrame, toate funcțiile, ministrii, dame, instituții etc. etc. au fost adresate cu mângâietoare cuvinte M. Sale Reginei Elisabeta, la Neuwied și s'au arborat drapele negre de cătră toate autoritățile și instituțiile. Curtea română a luat un doliu de 40 zile.

S'au așezat două registre la Palat, cari au fost îngrabă acoperite cu mii de iscălituri.

În ziua înmormântării Augustei Principese se va oficia un requiem în biserica luterană din București.

Vor asista la acest requiem: curtea regală și princiară, ministrii plenipotențiar, toți ministrii țării, precum și autoritățile civile și militare.

Înmormântarea a fost Joi.

Pompierii din comit. Sibiu.

Adunarea generală a »Reuniunii pompierilor din comitatul Sibiului«.

— Martie 1902.

Toate reuniunile pompierilor, atât voluntari cât și siliți (forțați) din comit. Sibiului sunt constituite încă înainte de acum cu 20 de ani în o reuniune comitatensă de pompieri.

Ținta principală a acestei reuniuni este perfecționarea reuniunilor de pompieri de prin singuraticile comune din comitat.

Protegiată și stând direct sub scutul și supravegherea forurilor administrative comitatense, aceasta reuniune în șirul anilor sei de activitate a făcut frumoase progrese, astfel că și pe acest teren umanitar, comitatul Sibiului poate servi de model, ba după-cum sunt informat este unicul comitat din patrie, care a dat reuniunilor de pompieri o așa deosebită și îngrijită atențiune.

Duminecă în 16 l. c. reuniunea comitatensă a pompierilor și-a ținut adunarea sa anuală generală în comuna românească din apropierea Sibiului *Bungard*. Despre decursul acestei adunări îmi permit a raporta următoarele:

În înțelesul statutelor acestei reuniuni, — statute aprobate și declarate de obligatorice de cătră congregațiunea comitatensă pentru toate comunele din comitat, — fiecare reuniune, fiecare comună, are a-și trimite un reprezentant al seu, care apoi are drept de vot în adunarea generală.

Reuniuni de pompieri pe întreg teritoriul comitatului sunt 90. Din acestea 14 voluntare, (una singură românească în Seliște) și 76 silitate. Reprezentate au fost la adunarea generală 73.

Președintele actual al reuniunii este dl senator al magistratului orașului Sibiu *G. Theis*, care prin o vorbire acomodată ținută în limba germană a deschis adunarea. Fiind limbi oficioase ale acestei reuniuni limba germană și română, dl vicepres. al reuniunii *Nicolas Henju* a declarat adunarea de deschisă prin o vorbire ținută în limba română.

Obiectele principale, de interes public, ale acestei adunări generale au fost următoarele:

Toate reuniunile de pompieri din comitat au fost vizitate de cătră esmișii comitetului, cari apoi au raportat atât despre echiparea cât și despre esercițiile prestate de singuraticile reuniuni.

Pe baza rapoartelor esmișilor comitetului s'a compus apoi un raport general, cuprinzător de interesante date despre starea reuniunilor. Cu durere trebuie să amintesc, că o parte însemnată de reuniuni de prin comune românești dau de tot puțină îngrijire acestor instituțiuni curat umanitare.

Un alt punct al ordinii de zi al acestei adunări, care a dat naștere la vie discuție, ba în urmă chiar și supărare, a fost proiectul pentru modificarea regulamentului intern al activității reuniunii.

Biroul reuniunii și pe urmă înseși majoritatea comitetului a propus adunării modificarea §-lui din regulamentul vechiu, care statorește ca fiecare reuniune să fie reprezentată prin un singur represen-

tant cu drept de vot în adunarea generală.

Modificarea era propusă de așa fel ca pe viitor reuniunile pompierilor din Sibiu și Sebeș, vezi Doamne, ca reuniuni cetățenești, să fie reprezentate prin trei reprezentanți cu drept de vot, iar' celelalte 12 reuniuni voluntare prin câte doi și cele silitate prin câte un reprezentant cu drept de vot.

Reprezentantul »reuniunii pompierilor voluntari din Seliște« dl *D. A. Mosora* purcezând dela spiritul dominant al timpului present de egalitate, combate modificarea propusă argumentând că timpurile de acordarea de privilegii și favoruri speciale, sunt de mult trecute și mai ales în o reuniune curat umanitară, în care fiecare membru are aceleași sarcini și datorințe să impune de sine a avea și aceleași drepturi. Propune a rămânea pe bazele cele vechi, anume: ca fiecare reuniune să fie reprezentată prin un singur reprezentant cu drept de vot.

Propunerea dlui Mosora a fost călduros sprijinită de cătră membrii români: *I. Munthiu*, *I. Bratu*, *L. Maior* și *Ioan Banciu*, din partea Sașilor însă a fost combătută.

Motivele de combatere ale membrilor sași au fost însă foarte palide. Era vedit că dinșii nu sprigineau propunerea comitetului (compus din majoritate Sași) pe motivele, că această modificare să servească de împintinare la înființarea mai multor reuniuni voluntare și să fim recunoscători reuniunilor din cetăți ca primele și cele mai zelozose, ci după cele întâmplare și mai ales după supărarea ce i-a cuprins, trebuie să bănuim că scopul modificării a fost cu totul altul, pe care însă din circumspecție și tactică l-au tăcut în plinul adunării, dar' l-au descoperit apoi la... *banchet*.

La votare propunerea dlui Mosora întrunind voturile tuturor Românilor a eșit biruitoare, căzând a comitetului, rămasă în minoritate, întrunind numai voturile membrilor sași.

După-ce cu plăcere s'a luat la cunoștință invitarea reprezentantului »Reuniunii pompierilor voluntari din Cisnădie«, de a se ținea în sărbătorile Rosaliilor o adunare generală în *Cisnădie*, când reuniunea de aci își serbează jubileul de 25 ani, presidiul între aplause generale declară adunarea de închisă.

După adunare »reuniunea pompierilor din Bungard« spre a ține un esercițiu de probă a fost alarmată și cu mândrie și spre cinstea Bungărzenilor, constat că disciplina, echiparea dar' mai ales esercițiile prestate ne-au încântat, și prin purtarea și cinstea lor, ne-a făcut și nouă reprezentanților români o satisfacție dintre cele mai simțitoare.

După esercițiu a urmat defilarea. Aici altă surprindere. În fruntea corpului de pompieri să așează o musică alcătuită din 12 Românași aleși pe sprinceană și cari deși numai de scurt timp s'au înrolat în »bandă« manau instrumentele de suflat cu dibăcie. Defilare perfectă! Onoare comandantului pompierilor dlui *I. Mărginean*, care mult trebuie că a muncit, până-ce a făcut din »reuniunea pompierilor din Bungard« o reuniune fruntașă.

După-ce preotul reformat Al. An-drassi prin o vorbire entusiastă, rotită în o limbă curată, corectă și fluentă românească a arătat hărnicie, însușirile bune și nisuițele de progresare pe toate căile, ale Bungărzenilor salută și bineventează în numele acestora pe numeroșii oaspeți, și după-ce președintele reuniunii dl Theis prin călduroase și măgulitoare cuvinte la adresa Bungărzenilor, (toți Români), cărora le recunoaște progresele făcute, mulțumește pentru cuvintele de bineventare, între puternice strigăte de »trăiască« oaspeții reîntră în spațioasa sală a măreșului edificiu școlar rom. gr-or. unde se serveste un gustos... banchet.

Gustoasele mâncări și vinul cel bun incurând ne adusesse în o dispoziție veselă, când deodată se începe... șirul toastelor. Acest privilegiu 'l-au aflat de nimerit d-nii membri sași spre a-'și arăta »indignarea« ce 'i-a cuprins pentru victoria Românilor din ședință, când adecă nu s'a primit modificarea propusă în chestia »representanților cu drept de vot«.

Să fi auzit lamentări! Patru vorbitori sași, prin vorbe lungi și late au făcut groaznică »descoperire« că membrii români au făcut chestie națională românească, au făcut politică, au pus interesele acestei umanitare reuniuni pe ascuțitul șovinismului etc. Ba unul »venerabil« a mers așa de departe încât a văzut în propunerea dlui Mosora o »făclie aprinzătoare« Brandfackel, (ergo propunătorul... tăciunar), menită a distruge umanitara reuniune, deci ori privilegii reuniunilor pompierilor cetățenești și voluntare, ori »apă« pe pompierii purtători de »făclii aprinzătoare naționale«. Vânt...!

Membrii români, d-nii Hențiu, Banciu și Mosora 'le-au mărturisit din nou, că cu cele mai curate cugete și intenții, isvorite pur și simplu din simțul de egalitate, s'au văzut îndemnați a pași contra modificării respectivului §. Sperază și se angajează totodată a susține cea mai perfectă armonie în sinul reuniunii, până-ce aceasta va sta pe base de egalitate și echitate.

Cu banchetul s'a sfârșit programul sărbărilor din Bungard și trebuie din nou să aduc cuvinte de laudă locuitorilor acestei comune, aproape toți Români, că brav și românește s'au purtat. Trăiască Bungărzenii!

Arghir.

Episcopul Pavel.

În 21 l. c. 'și-a sărbătorit episcopul Mihail Pavel jubileul de 50 ani, decând servește la altarul Domnului.

El s'a născut la 6 Sept. 1827 în Recea-Sătmarului și 'și-a făcut studiile în Baia-mare, Sătmar și Cașovia.

Trecând prin greutățile și lipsurile cele mai mari, dar' cu succese pururea strălucite, peste cursul școalelor, Mihail Pavel, în 21 Martie 1852, se chirotonește întru preot de cătră Episcopul dela Muncaciou, și prin aceasta se începe firul activității sale în viața publică.

Iubirea de biserică și de neamul seu, care îi cuprinde inima chiar împrejurul vetrei modeste a bunilor sei părinți, și care însoțită fiind apoi de o

sărguință de fier, îl face să nu știe de osteneți și de piedeci întru a conlucra la înălțarea aceluia prin binefacerile celei dintâiu, va rămânea drept caracteristica generală a întregii sale activități până la noi. Primele dovezi despre acestea le dă cu strălucire ce notar consistorial, mai întâiu la Ungvar pentru afacerile celor 70 de parochii românești, tinătoare de Episcopia Muncaciului până la reactivarea Metropoliei de Alba-Iulia și Făgăraș, ear' după aceea la Gherla unde, ca și brațul drept al Episcopului Alexi, muncește cu pricepere desăvirgă și cu toată încordarea la organizarea noii diocese.

Teren mai larg de muncă 'i-se deschide însă în anul 1860, când Episcopul Gherlei printr'o fericită inspirațiune îl trimite de vicar episcopesc în Maramurăș.

Avântul de deșteptare ce se pornește tocmai pe atunci printre Români din alte părți, nu întârzie a se stârni cu aceeași însuflețire și printre urmașii lui Dragoș. În fruntea mișcării salutare la locurile cele dintâiu se găsește pretutindeni vicariul, nici un act public nu se întreprinde pentru apărarea drepturilor, pentru afirmarea și valoarea elementului românesc, și nici un pas nu se face spre înaintare, unde el se nu aibă aleasă parte de conducător.

În însemnata operă de dismembrare a bisericilor românești de episcopia Muncaciului se lăsase o știrbire, ba trebuie să zicem o rană deschisă, adânc simțită îndeosebi de Români din Maramurăș, întru cât chiar în Siget, la centrul comitatului, ei rămăseră și pe mai departe sub ocârmuirea hierarhiei rutenice. Pentru vindecarea acestei rane, pentru ștergerea acestei umiliri, vicarul Pavel sprijinit cu căldură de cler și de fruntașii poporului, după storfările cele mai mari, după repețite stăruințe și alergări pe la Budapesta și Viena, ba chiar și până la Roma, avut-au mângâierea de a aduce lupta la bun sfârșit. Astfel încât dacă astăzi Români se mândresc cu seau vicarial, cu biserică, școale și case parohiale proprii în Siget, mândria lor la locul întâiu pe vece varămâne legată de numele celui mai popular vicar ce 'l-au avut ei în persoana lui Mihail Pavel.

În a. 1872 a fost numit episcop la Gherla și în 1879 la Oradea-mare. Aici 'i-s'a dat prilej să dovedească cu pricepsință marea iubire de biserică și națiune, ce pururea 'l-a stăpânit, manifestându-o prin opere de binefacere, vrednice de pus alătura cu ale marilor metropoliți români Andreiu Șaguna, Alexandru St. Șuluțiu și Ioan Vancea.

Episcopul Pavel a înzestrat în decursul păstorisirii sale din Oradea-mare biserica catedrală cu lucruri de artă, a clădit canonicilor case, precum și o școală populară în Orade. A întemeiat o fundațiune pentru procurarea de vestminte pe seama studenților din seminarul de acolo. A restaurat și infrumusețat biserica și a zidit casa parohială din Beiuș. A îmbunătățit salariile profesorilor de-acolo și a pus basa la fondul lor de pensiune. A restaurat și în parte mare a clădit din nou gimnasiul din Beiuș și 'l-a provăzut cu toate ce-

le de lipsă, alăturându-'i și un internat în care se întrețin 134 elevi, parte gratuit, parte pe lângă o taxă moderată. A înființat și clădit școală civilă de fete cu internat tot în Beiuș, a făcut în institutul Francisc Iosif I., din Budapesta fundațiune pentru creșterea unui tânăr român gr-cat. A înființat grandiosul »fond subsidiar Pavelian«. Nenumărate sânt ajutoarele în bani date la preoți și studenți.

Și numai aceste fapte mari filantropice îndatorează pe Români a se alătura la rugăciunile de mulțumită, pe cari cu inimă curată le ridică cătră cel Atotputernic din prilegiul iubileului de 50 ani serviți ca preot.

DELA „REUNIUNEA ROMANĂ DE AGRICULTURĂ DIN COMITATUL SIBIIULUI“.

(Impărțirea semințelor de nutreț).

În ședința sa ținută la data de jos, comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«, considerând cele 57 cereri înaintate, au împărțit între membrii petenți în mod gratuit în total 82 chlgr. sēmînță de trifoiu, 26½ chlgr. sēmînță de napi de nutreț și 21 chlgr. sēmînță de lufernă, în valoare de cor. 193.21 și anume:

A. Sēmînță de trifoiu.

Nicolae Dura, paroch în Deal, Ioan Popescu, proprietar în Sibiel, Alexandru Drăgan, notar în Orlat, *fiecăruiă câte 3 chlgr.*; Nicolae Cărpeneșan, paroch, Răhău, Ioan Stoia, învățător Orlat, Dr. Ioan Stroia, protopresbiter Săliște, Ilie Iosof, paroch Galeș, *fiecăruiă câte 2½ chlgr.*; Demetriu Săcărea, inv. pens., Sebeșul super., Florian Bologa, paroch Marpod, Nicolae Iosiv, inv. Aciliu, Nicolae Moldovan, protopresbiter, Noerich, Ioan Olariu, inv. Nucet, Ilie Tănăsă, inv. Ludoșul-mare, Ioachim Muntean, paroch Gurarului, Vasile Maxim, paroch Avrig, Irimie Răduș, notar, Racovița, Maria Beu, n. Nicoară, Apoldul-rom., Demetriu Săcărea, paroch, Tălmăcel, Demetriu Orăștean, inv. Apoldul-rom., Savu Florea, econom Pianul-de-jos, Nicolae Hința, paroch Sebeșul, Vasile Aldea, senator magistratual, Sebeșul-săcesc, *fiecăruiă câte 2 chlgr.*; Comuna politică Sebeșul-superior, Ioan Mateiu, paroch Sebeșul-superior, Ioan Bena, paroch Pianul-inferior, Ioan Petrișor, paroch în Alțina, Toma Doican, paroch Sebeșul-inferior, Comuna bisericăscă gr-cat. Racovița, Ieronim Spornic, notar Veștem, Comuna politică muna bisericăscă Săliște, Ioan Bucur, inv. pens. Lanerăm, Nicolae Săcărea, învățător, Oona-infer., Ioan Orăștean, paroch, Apoldul-român, Valeriu Popovici, paroch Sibiel, *fiecăruiă câte 1½ chlgr.*; Comuna bisericăscă gr-or. Tilișca, Petru Iuga, sen. paroch, Petru Iuga, jun. paroch ambi din Tilișca, Petru Cucuian paroch Loman, Comuna bisericăscă Sebeșul-super., Nicolae George Popa, econom Pianul-infer., Valeriu Florian, paroch, Racovița, Traian Florian, cancelist adv. Sibiiu, Sabin Savu, notar Vale, Comuna politică Vale, Sava Cătana, econ., Laz, Comuna bisericăscă Apoldul-rom., *fiecăruiă câte 1 chlgr.*

B. sēmēnță de napi de nutreț.

N. Iosif, inv., Aciliu, 3 chlgr.; T. Necșă, paroch, Bungard, 2 chlgr.; D. A. Mosora, inv., Seliște, N. Vestemian, econ., Vestem, fie-căruia câte 1½ chlgr. P. Iuga, jun. paroch, Tilișca, N. George Popa, ec. Pianul-inf., I. Bena, paroch, Pianul-inf., I. Petrișor, paroch, Alțina, N. Moldovan, protopresb., Nocrich, Ioan Olariu, inv. Nucet, Ilie Tănasă, inv., Ludoșul-mare, I. Spornic, notar, Vestem, I. Bucur, inv. pens., Lancrăm, I. Georgescu, director școl., Poiana, I. Maxim, proprietar, Avrig, V. Popovici, paroch, Sibiel, S. Florea, econ., Pianul-de-jos, D. Băilă, inv., pens., Șura-mare, fie-căruia câte 1 chlgr.; P. Cucuian, paroch, Loman, V. Florian, paroch, Racovița, S. Savu, notar, Vale, Comuna politică Vale, S. Cătana, econ., Laz, D. Orăștian, inv., I. Orăștian, paroch, Com. bis. gr.-or. toți din Apoldul-rom., V. Aldea, senator magistratual, Sebeșul-sășesc, fie-căruia câte ½ chlgr.

C. sēmēnță de lucernă.

V. Dura, vice-notar, Deal, 3 chlgr.; D. Ivan, proprietar, Apoldul-mare, 2½ chlgr.; N. Iosif, inv., Aciliu, Comuna politică Vale, V. Blaga, propr., Lancrăm, fie-căruia câte 2 chlgr.; I. Bena, paroch., Pianul-inf., Dr. I. Stroia protopresb., Seliște, la ambi câte 1½ chlgr.; P. Cucuian, paroch, Loman, N. G. Popa, econ. Pianul-inf., T. Doican, paroch, Sebeșul-inf., I. Răduț, notar, Racovița, S. Florea econ., Pianul-inf., D. Băilă, învățător pensionat, Șura-mare, fie-căruia câte 1 chlgr. S. Cătana, econom, Laz, ½ chlgr.

Pachetele de sēmēnță cu numele membrilor împărtașiți se află depuse la hala de vânzare a Reuniunii economice transilvane sășești din Piața-mare (fosta prăvălie a lui Vidrighin, casele casinei internaționale), de unde se pot lua în primire pe lângă o simplă adeverință de primire.

Membrii împărtașiți sunt rugați a ne face la timpul seu raport cât mai amănunțit despre modul de purcedere la cultura acestor plante, cum și despre rezultatul recoltei.

Din ședința comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu ținută la 22 Martie n. 1902.

Dem. Comșa, V. Tordășianu,
pres. secretar.

STATUTELE

„Reuniunii I. de înmormântare a locuitorilor români gr.-... din .....“.

§. 1.**Scopul.**

Scopul Reuniunii de înmormântare a locuitorilor români gr.-... din ..... este: asigurarea înmormântării cuviincioase a membrilor răposați, astfel, că reuniunea dă spre scopul acestor erezilor legitimi ai membrului răposat sau celui designat de el, ajutorul bănesc determinat în aceste statute; eventual reuniunea ea însăși se îngrijește de înmormântarea cuviincioasă.

§. 2.**Numele.**

Numele reuniunii este, ungurește: >A ..... román ajku gör. kath. lakosok I. temetkezési egylete<; românește: >Reuniunea I. de înmormântare a locuitorilor români gr.-... din .....<; sediul e în ..... și susțâ până-când se ivește oare-care din cașurile amintite în §-ul 43 din aceste statute.

§. 3.**Averea reuniunii.**

Averea reuniunii stă:

- din competența de înscriere a membrilor, care face de persoană 2 cor. 52 bani;
- din taxele solvite de cătră membrii, la fiecare cas de răposare 52 bani;
- din taxele solvite de cătră un membru, care ese sau se eschide din reuniune, fără a-și fi cedat cartea de membru și dreptul la altă persoană, conform statutelor;
- din interesele capitalelor depuse spre fructificare;
- din alte eventuale donațiuni și oferte benevole;
- din eventuale taxe moderate de întârziere, ce nu pot trece peste 6 bani la un mort.

§. 4.**Numărul membrilor.**

Numărul membrilor reuniunii este de 600.

Membri ai reuniunii pot fi, fără deosebire de sex, stare și rang, în or-

dinea următoare, stabilită după confesiune:

- Românii gr.-cat. din .....
- Românii gr.-or. din .....
- Alți locuitori din ..... de confesiune creștină;
- Și între cadrele acestor recepții generale membru al reuniunii numai acela poate fi:

a) care are purtare cuviincioasă, e sănătos și nu suferă de boală incurabilă;

b) care a implinit etatea de 16 ani și nu a trecut aceea de 80 ani.

§. 5.**Membru nou.**

Dacă în urma răposării, eșirii sau eschiderii ar scăde numărul membrilor, atunci se primește membru nou.

Asemenea se primește membru nou și în locul celui membru, care a solvit deja 160 morți.

§. 6.**Cererea.**

Cererea pentru a fi primit de membru, trebuie făcută la directorul reuniunii, sau la alt delegat al direcțiunii, și fiecare prezentare trebuie indusă în ordine în cartea de prenotare, menită spre acest scop. Asupra primirii decide consiliul direcțiunii. Dacă acesta are nedumerire asupra stării sanitare a cutărui petent, poate pretinde dela el aducerea unui certificat de sănătate, dela un medic indicat de cătră consiliul direcțiunii. Tot așa e în drept consiliul direcțiunii a pretinde dela petent certificatul referitor la etate și religione.

La primirea minorenilor se recere învoirea părintelui sau tutorului.

Rufusarea primirii nu are trebuință de motivare; însă petentul poate recurge contra ei la adunarea generală, și pentru acest petent, ordinea prezentării, trebuie ținută deschisă în cartea de prenotare până la resolvirea definitiv validă.

§. 7.**Evidența membrilor.**

Asupra tuturor membrilor primiți definitiv e a se purta o carte de evidență, în

Sfetnicii iadului.

E o vorbă veche, care spune că dracul nu face biserici. Nu numai că nu le face, dar' le strică și le risipește și pe cele-ce sânt, lucru pe care nu 'l-ar pute duce singur la îndeplinire fără de ajutorul oamenilor răi.

Unde își face Dumnezeu o biserică, necuratul își face o cărcimă alături, ear' oamenii fără minte trec pe lângă casa Domnului și intră în casa dracului. Dumnezeu lasă să facă pe om ce voește, căci 'i-a dat minte și pricepere să vadă ce e bun și ce rău; Satana însă nu lasă în pace pe om, ci-l trage de mânecă, ear' omul slab se dă biruit și se duce încătrău e dus. Satana are o mulțime de slugi, care aleargă printre oameni, pleacă urechea și ispitesc, ici făgăduesc unuia una, altuia alta, și trag astfel pe oameni în cursă. Aceste slugi ale întunerecului sânt sfetnicii cei răi ai omului, dar' omul

nu se îngrozește de ei, căci ei s'apropie cu față blândă și cu vorbe dulci și cu șoapte, pe când Dumnezeu vine cu glas de tunet și îmbrăcat în strălucire de fulger și când vorbește El, se clătină temeiul firii noastre.

Ascultați acum, să vă spuie care sânt sfetnicii iadului și cum s'apropie ei de noi.

Cel mai sprinten și mai dulce la chip dintre sfetnicii Satanei e Paharul. Ce 'și-a zis Satana? Insuși Dumnezeu, prin fiiul seu, a dat oamenilor poruncă să bea din paharul sfânt al legii, și insuși Christos a zis despre vin: >Beți dintru acesta toți, căci e sângele meu al legii celei noue<. Ear' Satana, în chipul seu mișeleșc, a făcut pe oameni să creadă că insuși Mântuitorul ne dă voe să ne luptăm cu paharele de vin.

Acest sfetnic e cel mai copilăros dintre câți îi are Satana. Se apropie cu vorbe dragi și cu zimbet de copil nevinovat, până te ademenește, apoi te

ia în primire, ântâiu numai de un deget, apoi de mâna întregă, apoi te ia cu brațul de după gât, în urmă își pune mâinile în păr și nu te mai lasă. Îți scotocește punga și nu mai lasă para chioară într'însa, îți ia haina din spate și te lasă gol, îți bagă otravă în stomac și îți face din cap un butoiu cu doage sparte. Apoi te aruncă într'un șanț undeva, rușinat și ca mort, ca să ridă satul de tine și — de se poate — să te dea pe mâna dracului ălui mare, care poartă zădufurile și vânturile, junghiurile și răcelile și câte alte bucurii de acestea.

De obicei, după-ce a pus mâna pe tine, acest sfetnic chiamă pe alți sfetnici într'ajutor, ca să-ți pue mâna în chică toți în tovărășie. Dar' despre aceștia o să vorbim când le-a veni rindul.

Alt sfetnic rău al omului, un sfetnic care se arată șfiicios și nevinovat, dar' n'are margini de obraznic și de ne-

care e a se induce: numele și conumele, starea civilă, domiciliul, ziua primirii în reuniune și a eșirei din aceea, a fiecărui membru.

§ 8.

Eșirea din reuniune se întâmplă :

a) prin aceea, că se redă la mâna directorului cartea de membru, pe lângă declarație scrisă, în care respectivul membru aduce la cunoștință eșirea sa din reuniune și abize de toate drepturile unui membru

În atare caz nu se înapoiază sumele plătite de respectivul membru.

b) prin aceea, că se cedează pe lângă restituirea taxelor deja solvite, calitatea de membru unei persoane, care încă nu aparține reuniunii.

Aceasta cedare se poate face numai în favorul acelei persoane, care încă nu e membru al reuniunii, și care corespunde recerștelor din §-ii 4, 5, 6 ai statutelor, și care cu mai mult de 5 ani nu e mai bătrân decât membru cedent.

La cedare e necesară aprobarea consiliului direcțiunii: și un atare membru nou, pentru transcrierea cărții de membru, afară de sumele aplanate e dator a mai solvi încă 2 coroane 52 bani: drept taxă de înscriere. Noul posesor al cărții de membru intră prin aceasta în drepturile membrului astfel eșit și lui i se compută și solvirile îndeplinite deja mai înainte de cătră membru eșit.

c) Calitatea de membru înceată prin decedare (răposare);

d) În numărul eșitilor intră și acela, care și-a solvit taxele în 160 cazuri de răposări.

§ 9.

Eschiderea.

Consiliul direcțiunii poate eschide pe membru din reuniune :

a) dacă membrul sau substitutul sau după §-ul 4 astfel neglece solvirea taxelor decăzute în 24 ore după fiecare caz de răposare: că nu solvește nici în 8 zile după provocarea făcută prin servitorul reuniunii, respective făcută pe ori-ce cale;

b) dacă membrul a fost pedepsit cu putere de drept pentru crimă sau delict provenit din poftă de câștig;

c) dacă membrul vatămă interesele reuniunii;

d) dacă membrul întru atâta s'a înjosit în viața socială, încât legătura lui de membru ar necinsti reuniunea;

e) în fine, dacă membrul se opune concluserilor adunării generale și dispozițiilor statutare ale consiliului direcțiunii.

Membrul eschis prin conclus de eschidere își pierde ori-ce pretindere față de reuniune și e dator a reda cartea de membru. Ear' dacă refuză de repetite ori redarea cărții consiliul direcțiunii e îndreptățit a declara cartea de anulată, dacă și adunarea generală a aprobat eschiderea lui, sau dacă și membrul eschis nici nu a recurat contra eschiderei.

§ 10.

În contra conclusului de eschidere se poate apela (recura) la adunarea generală în 3 zile, socotite dela înmanuarea făcândă pe lângă coală de înmanuare.

Recursul e a se băga în scris la directorul reuniunii.

§ 11.

Membrii sânt datori :

a) a solvi la casă, drept taxă de înscriere, la primirea lor în reuniune 2 cor. 52 bani.

b) a solvi la casă o sumă anumită la răposarea fiecărui membru.

Aceasta sumă se stabilește de astădată în 52 bani de fiecare caz de răposare: cu toate aceste în cazuri de răposări extraordinar de numeroase, ce ar intra în urma unor epidemii, adunarea generală, după împrejurări poate ridica aceasta sumă, și în caz de necesitate, o poate reduce.

Asemenea se poate reduce prin direcțiune cu aprobarea ulterioară a adunării generale și suma ajutorului statutar, până la jumătate, în cazuri de epidemii și răposări extraordinar de numeroase, însă numai pe durata epidemiei.

rușinat, e Șoapta. Ea e mama pismei și a clevetirii; ea ucide fără milă pe cel nevinovat, țirește în noroiu pe omul bun și curat, sparge casele oamenilor și dărimă cinstea familiilor.

Omul vrednic și cinstit ori vorbește numai ce are pe inimă, ori tace. El nu se rușinează de ce vorbește și ori-când e gata să răspundă cu capul de ceea-ce spune. Dar' unde vezi doi oameni șoptindu-și unul cu gura la urechia celuilalt, nu e un semn bun. Eată un om care vorbește de rău pe toți de câți își aduce aminte — fără să aibă folos dintr'asta, ci numai așa că e gura rea — ear' când e luat la întrebare tăgăduiește și se jură pe numele sfânt al lui Dumnezeu. Acesta e numai un flecar și păcatul seu e mai puțin. Dar' eată pe altul, care vorbește de rău pe vre-un om oare-care, și știe bine, că minte dar' fiind stăpănit de șfetnicul Iadului, el caută să facă rău pe furiș, să muște ca cânele, să umble cu șoapte, căci

e fricos și mișel să spue pe față ce vrea să spue. Oamenii cumiști nu-l bagă în seamă, dar' cei de o seamă cu el îl cred — căci cine s'aseamănă, s'adună — și îi duc șoaptele mai departe.

O minciună spusă de multe-ori și la mulți oameni prinde. Stan jură că e așa, fiindcă i-a spus Pavel, și Pavel e om cu vază. Ear' Pavel n'a văzut dar' a auzit dela Nicolae, și nici Niculae n'a văzut dar' a auzit dela Tudor. Și așa mai departe. Știți vorba că din țințar se face armăsar, ear' la urmă și cei mai cu minte zic: Trebuie să fie ceva, că altfel nu s'ar vorbi, că de unde nu e foc nu ese fum.

Dar' când te uiți bine, nu e fum. E numai praf răscolit. Bine, praf, dar' asta nu e semn că omul cel bârfit a trecut pe acolo și a ridicat praf în urma lui?

Va să zică tot e adevărat. Ba nu e adevărat nimic din câte se spun despre el; praful nu l-a răscolit el, ci alții, rău-

După încetarea acestei situațiuni, reuniunea revine în alvia statutară normală.

c) Acel membru, care a solvit taxele în 160 cazuri de răposări, a scutit de plătirile ulterioase și se poate primi membru nou în locul seu.

(Va urma.)

Îmbunătățirea rasei vitelor.

(Urmare și fine).

Pentru înființarea lăptăriilor, după experiențele făcute pe domeniul Dobrovăț, s'a ajuns la convingerea că rasa moldovenească de vaci este deasemenea potrivită și nu se va face pentru îmbunătățirea ei decât o serioasă selecțiune precum și o încrucișare cu unele rase străine.

Credem că rasa Algau, care pe domeniul coroanei Cocioc ne dă rezultate satisfăcătoare, va fi aptă pentru acest scop. Vă recomand dar' să vă procurați tauri din această rasă, ear' din Moldova veți aduce vacile trebuincioase pentru încrucișeri. Nu veți uita încă, că creșterea animalelor de carne este legată de lăptărie, căci aceleași însușiri trebuie să aibă atât vitele ce sânt destinate a se îngrășa, cât și vacile ce sânt ținute pentru lapte.

În creșterea speciei bovine, mai mult chiar ca în creșterile celorlalte specii de animale, trebuie să se aibă în vedere la fiecare pas că un organ se formează cu atât mai bine, cu cât el este mai întrebuițat și că această mărire se face în paguba celorlalte organe. Astfel trebuie să crească organele lactifere la vacile pentru lăptării, tot din această cauză scheletul devine delicat atât la aceste animale, cât și la acele destinate a da carne, pe când vitele de muncă capătă un schelet foarte dezvoltat, din cauză că oasele fiind pârghiile pe care se exercită forțele musculare, ele se imputernicesc cu atât mai tare, cu cât sânt mai bine întrebuițate.

Punerea vacilor la munci grele este o greșală mare, mai cu seamă când așteptăm a căpăta dela ele un lapte abundent, căci o vacă ca să îndeplinească acest scop, nu trebuie să fie silită

tăcioșii, ca să poată pune vina pe cel nevinovat.

Se ne ferească Dumnezeu de gura lumii!

Să v'arēt pe alt șfetnic rău. Acesta e boer mare și umblă cu nasul pe sus și nu se uită pe unde calcă. Numele lui e Strălucirea. Nu l'ați luat în seamă până acum, căci el are obiceiul să orbească pe oamenii pe lângă care trece, așa că nu-l vezi. Il auzi însă cum își șoptește în urechi. E lucru firesc, că fiind boer mare trăește mai mult prin orașe și prin casele mari, dar' dă roată și prin sate une-ori. Mai ales cu femeile e prieten bun, căci e șiret și știe cum s'apuce lucrurile. Bună-oară un om mai cu dare de mână, într'un oraș, își cumpără o trăsură și doi cai. Vecinul seu un om mai subțire la pungă, se uită liniștit la trăsură, dar' deodată audă că-i șoptește la ureche un glas: Ce? Să te lași tu mai pe jos? N'ai și tu leafă destulă? N'ai avere? Și iată-l pe omu

a-și întrebuința prea mult muschii corpului său. Țeranii nu observă aceste reguli și din această cauză vacile lor dau lapte atât de puțin, încât nu satisfac nici trebuințele casei.

Vorbind despre bou, nu voi trece mai departe până-ce nu voi aminti și despre bivoli, un animal capabil de a ne da bune servicii din cauza puterii ce-i dă musculatura sa dezvoltată. Bivolul este mai puternic ca bou, fiind însă prea domol, se întrebuințează prea puțin la lucrări agricole. Pe lângă ferme este trebuincios, căci înlocuiește boii la greutăți prea mari. Bivolița dă un lapte mai încărcat cu materii grase ca laptele de vacă și este preferat de unele persoane înaintea acestuia din urmă.

Îmbunătățirea raselor de vite din țeara noastră se impune, ear' situaținea păgubitoare de acum trebuie să se schimbe. Agricultură nu va putea progresa și nu va îndeplini trebuințele țării pe cât timp creșterea vitelor va rămâne în urmă, căci pământul se va sărăci din ce în ce mai mult cultivându-se în mod nerațional, fără arături adânci și fără compensări pentru recolte luate.

Creșterea diferitelor animale ne dă mijlocul de a transforma produsele pământului în carne, lapte, brânză, etc. ear' pe de altă parte, prin introducerea gunoiului și a plantelor de nutreț în asolamentele noastre, vom face o cultură mai variată, care tinde a reda pământului ceea-ce i-se ia prin recolte.

Doresc, domnule agent, ca afacerile ce conduceți să fie astfel îndeplinite, încât să poată să fie înfățișate ca model și să fie folositoare pentru toți cari doresc a ne imita. Ochiul d-voastră să fie totdeauna deschis asupra creșterii vitelor și să arătați pentru ele, până și celui din urmă dintre subalterni, aceea iubire atât de trebuincioasă pentru buna creștere a animalelor. În grajduri și în toate părțile, pe unde ele trăiesc închise, să domnească o curățenie desăvârșită și când credeți că e necesar, să luați chiar dispozițiuni de a face în aceste locuri desinfecțiuni cu substanțe antiseptice.

Vă veți impune o disciplină cu atât mai mare, în aplicarea principiilor ce sânt fixate de știință pentru conducerea unei bune gospodării, pe cât știți

nostru alergând în ruperea capului, să iee bani împrumut, ca să-și cumpere și el trăsură și cai. Are, n'are nevoie de ea, și-o cumpără, căci sfetnicul iadului l-a învățat să fie fudul și i-a mai zis: Ce-o să zică lumea, că te vede umblând pe jos?

Alții ca tine, și mai proști decât tine nu se mai dau jos din trasură! O să te creadă calic, o să te creadă un sărântoc și apoi cu ce e mai bun vecinul-tău decât tine?

O cucoană vede o rochie frumoasă la o vecină, o pălărie mai împoțonată și cucuiată, și haide, să nu rămâie mai pe jos. Își pune zălog poate până și plapomele și pernele ca să adune banii câți îi trebuie ca să fie și ea îmbrăcată la fel, ba și mai și, decât alte cucoane.

Un boier dă prietinelor lui baluri și prânzuri nespuse de scumpe, și n'are bani și se înglodește în datorii tot mai mult, dar' nu se poate lăsa, nu vrea să știe lumea că el a ajuns la săpă de lemn,

bine că scopul nostru este de a însănătoși modurile de cultură ce se practică în țeară. Pentru a îndemna cu mai multă putere pe săteni să ne urmeze sfaturile noastre, începând din anul acesta se vor ține concursuri cu premii bănești, pentru care am întocmit un regulament de care sînteți invitat a vă conduce în asemenea ocaziuni.

Sfîrșesc prin a vă zice, domnule agent, că este o igienă a iubirii de sine (amorului propriu) cum este și o igienă a corpului și se poate răsună în o singură regulă: Să faci bine ceea-ce faci, adevă cu grije, cu exactitate, devotându-te cu totul muncii prezente. Atunci ai toți șorții de a scăpa de neisbîndă și chiar dacă nu scapi de ea, te doare mai puțin, căci ai conștiința împăcată.

Ioan Kalinderu.

Cursul de altoit pomi din Pianul-de-jos.

Sînt câțiva ani de când harnica Reuniune română de agricultură din comitatul Sibiu, conștie de a sa chemare, aranjază aproape an de an câte un așa zis curs de altoit pomi. Scopul urmărit prin aceasta este de a deștepta în poporațiunea noastră rurală tot mai mult interes față de cultura pomilor, acest ram de economie puțin costisitor și cu atât mai rentabil. Nisuițele și ostenețele puse de conducătorii reuniunii noastre economice în serviciul acestei cauze încep a fi răsplătite. Înțeleg, că masele poporului nostru îmbrățișează tot cu mai multă căldură sfaturile primite așa, că nu va trece mult timp la mijloc și nu va fi comună cu situație potrivită și cu sol priincios, în care cultura pomilor să nu ajungă la înflorire.

Ținerea cursului de altoit pomi pentru anul de față s'a destinat comunei Pianul-de-jos, comună din marginea comitatului și situată în nemijlocită apropiere de comitatul Hunedoarei.

Singur numai faptul alegerii acestei comune atât de depărtate de Sibiu, căci pentru membrii comitatului central din Sibiu ținerea acestui curs ia în contribuțiune aproape trei zile —

mai ales că alt boier, de peste drum ține casă largă și dă baluri și prânzuri tot mai scumpe. Cum să se lase întrecut de el? Și să nu vă mirați, că boierul de peste drum e și el ajuns la săpă de lemn și și-a vîndut moșiile și tot, ca să nu se lese mai pe jos decât boierul de care vorbirăm întăiu. Și așa, unul face în ciuda celui alt, și la urmă amîndoi ajung să taie căinilor frunze.

La sat, acest sfetnic al iadului nu prea face ispravă, căci la sat sînt mai puțini bani. Dar' totuși, Ana a vîzut pe Stana cu o cărpă de mătase, pe care i-a adus-o bărbatu-seu, sergentul din oraș. Ana n'are astîmpăr până nu-și cumpără și ea cărpă de mătăsă, chiar dacă și-ar vinde vițelul ori și-ar pune sufletul zălog, căci doar' ea nu e mai pe jos decât Stana!

(Va urma)

G. Coșbuc.

arată cum comitetul reuniunii agricole nu cruță timp, nu ostenele și nu jertfe materiale, numai și numai ca reuniunea folositoare să fie pentru întreaga obștea română din comitat.

Aceia, pentru a căror bunăstare reuniunea noastră muncește, își arată și ei recunoștința față de muncitorii reuniunii prin aceea, că la lucrările reuniunii iau parte de regulă, pe lângă aproape totalitatea locuitorilor din comună și un însemnat număr de fruntași din comunele învecinate, cari apoi reîntorși în sinul comunei învățăturile primite le propagă între consătenii lor, prin ceea-ce contribuie foarte mult la realizarea scopurilor urmărite.

Astfel și la cursul de altoit pomi din Pianul-de-jos cu bucurie au fost salutați reprezentanții din Sebeșul săsesc (pretorul Miclea, senatorul Aldea, învățătorul Șandru, măiestrii-economi Opinariu și alți), din Pianul-român (notarul G. Șeulean, econ. Iulian Vule etc.), din Săsciori (S. Morariu) etc. și nu mă îndoiesc, că dacă avisul comitetului central despre ținerea cursului ne-ar fi sosit mai de timpuriu la curs ar fi participat și mai mulți.

Comitetul central al reuniunii la curs a fost reprezentat prin presidentul reuniunii, dl Demetriu Comșa, prin secretarul Viet. Tordășianu și prin domnul vicenotar Ioan Chirca din Seliște, membru în comitet.

Buna primire a membrilor din comitet cum și pregătirile pentru ținerea cursului, revin hărniciei parochului Ioan Bena, notarului Ioan Radu și zelosului corp didactic din Pianul-de-jos.

La orele 11 din zi poporațiunea română din loc și oaspeții sosiți s'au intrunit în localitățile școlii, unde presidentul reuniunii dl Dem. Comșa, arătând în cuvinte alese și aievea populare, scopurile de reuniune urmărite — insistă asupra culturii pomilor atât de apreciată de alte popoare mai înaintate decât noi. D-șă purcezend dela crearea pădurelor, dela plantarea și dela îngrijirea acestora până la ajungerea stadiului de a putea fi altoiți, se oprește la alegerea mlădițelor nobile, ce se folosesc la altoire, la felul și vîrsta acestora și la modul de altoire și altoind mai mulți pomișori combate cu mult succes greșelile fel de fel, ce s'au înrădăcinat între noi în această privință.

După o prelegere instructivă de peste 2 ore ne-am intrunit cu toții în grădina școlară, unde se găseau patru gropi cu zile înainte pregătite, în care aveau să se planteze tot atâți altoi. Dl Comșa aci arată cum sînt de a se săpa gropile, cum e de a se înfige parul, de care se leagă altoiul, cum e de a se așeza pomișorul și la ce anume îngrijire este a se supune, ca pomul pom să fie! După toate acestea trece la cultura viilor, ce în Pianul-inferior se bucură de mare trecere etc. etc.

E de prisos să amintesc, că prelegerea dlui Comșa a fost cu viu și deosebit interes urmărită.

Finind dl Comșa instructiva sa prelegere teoretică și practică, secretarul reuniunii, dl Victor Tordășianu, atrage atențiunea celor prezenți asupra însemnătății însoțirilor de tot soiul și îndeosebi a însoțirilor de credit sătești, sistem

Raiffeisen, cari și ele încep a fi răspândite printre noi. Înființarea unei însoțiri de credit în Pianul-de-jos — cred a fi numai chestie de timp, de oare-ce frunțașii de acolo au toată bunăvoința față de bunul popor de acolo, dornic de înaintare.

După terminarea tuturor lucrărilor tinătoare de această înțunire economică — străinii au fost ospătați la bogata masă a părintelui Benz, unde am petrecut câteva ore în povestiri folositoare, între toate și cântări.

De încheiere mai amintesc, că membrii comitetului central din Sibiu în drumul lor spre Pian s'au oprit în comuna Seliște, unde este în pregătire un mare și însemnat așezământ economic de importanță capitală nu numai pentru întreg cercul Seliștei, ci pentru toți economii nostri din Transilvania. Despre aceasta însă cu altă ocaziune.

Spic.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Venitul tutunurilor în Grecia. În cursul anului 1901 încassarile din taxa pentru tăierea tutunului în Grecia au atins cifra de 12,349.166, întrecând încassarile anului precedent cu 1,172.729.

Nouă linie ferată. Dela Nadișul-unguresc se va construi încurând o linie ferată până la Jibou.

Târg de săptămână în Franțdorf. Ministrul de agricultură a conces, ca în Franțdorf (Torontal) să se țină de două ori pe săptămână târg, fără de-a se pute mâna și vite.

Omidete. Ministrul de agricultură a dat un circular către toate municipiile, îndrumându-le ca să dispună curățirea cât mai temeinică a omidelor, cari înmulțindu-se foarte, amenință cu pustiire pometurile.

Pe linia ferată Sibiu-Brașov circulară vagoane de cl. I. și II, ai căror pasageri nu trebuie să se mute în alte vagoane la stația din Copșa mică.

Esport de pește în România. Totalul peștelui esportat în anul 1901 din țară a fost de 4.862.229 kgr., față cu 3.719.521 kgr. cât s'a esportat în anul 1900.

Importul a fost în 1901 de 3.764.000 kgr., ear' în 1900 de 4.040.000 kgr., deci cu 275.833 kgr. mai puțin în 1901.

Cel mai mare esport a fost în Austria cu 3.207.802 kgr. și în Rusia cu 1.459.985 kgr.; importul cel mai mare a fost din Rusia cu 2.248.161 kgr.

Târg de tauri va aranja în primăvară reuniunea de agricultură din comitatul Aradului.

Dela băncile noastre. »Albina« Sibiu. Cele 13.500 cor. votate pentru

scopuri de binefacere s'au împărțit în modul următor:

Mesei studenților 6000 cor. — Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român 2000 coroane. — Școalei reuniunii femeilor române din Sibiu 600 cor. — Internatului femeilor române din Brașov 400. — Asociațiunii pentru spriginirea sodalilor etc. din Brașov 400 cor. — Societății »România Jună« Viena 400 cor. — Societății »Petru Maior«, Budapesta 200 cor. — Alumneului din Timișoara 200 coroane. — Fundațiunii »Zigă«, Beiuș 200 cor. — Internatului gr.-or. din Beiuș 200 cor. — Studenților morboși din Brașov 200 cor. — Studenților miseri din Blaj 200 cor. — Fundațiunii studenților din Brad 200 cor. — Reuniunii române de muzică din Sibiu 200 cor. — Reuniunii române de muzică din Brașov 200 cor. — Reuniunii de agricultură din Sibiu 200 cor. — Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Sibiu 200 cor. — Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Brașov 100 cor. — Reuniunii igienice din Sibiu 100 coroane. — Gremiului comercial 100 cor. — La dispozițiunea direcțiunii 1400 coroane.

»Furnica«, Făgăraș. (Anul XVIII.) Reservele 62.667, depunerile 1.021.793, venitul curat 31.674.

»Someșana«, Dej, a distribuit suma destinată spre scopuri filantropice în modul următor:

Bisericii gr. or. română din Dej 1000 cor. Școalei gr. cat. română din Dej 400 cor. Bisericii gr. cat. română din Beclean 200 cor. — Bisericii gr. cat. română din Ciceu-Cristur 200 cor. — Școalei gr. cat. română din Ocna-Dejului 200 cor. — La dispoziția directorului executiv, pentru a da ajutoare mai mici peste an 336.20 cor.

Pentru stupari. Reuniunea regnicolară de stupărit, ajutorată de ministrul de agricultură, anunță, că în interesul lățirii stupăritului pune la dispoziția stuparilor cojnice bune, tot felul de instrumente pentru stupină etc., vânzându-le cu 15—50, chiar 70% mai ieftin, ca în alte locuri. Reuniunea vinde miele și ceara membrilor ei fără să le compute vre-o cheltueală, îngrijindu-se și de vasele de transport. Cel-ce vrea să se informeze mai de aproape de prețul instrumentelor etc. să ceară foaia reuniunii, care se trimite gratuit. Adresa: Budapesta, VII., Damjanichutza, nr. 34/b.

Procurare de sare industrială. Ministrul de finanțe r. u. a dat o circulară către direcțiunile financiare, din care estragem următoarele: 1) Petițiile adresate pentru obținerea de sare industrială sunt a se rezolvi cu mare urgență, ear' dela aceia, cari își adresează petițiile prin agentura auxiliară a rămășițelor de sare r. u. nu se mai cere cauție; 2) Pentru dovedirea cantității, de care are cineva trebuință, nu se cere certificat dela camera de comerț, decât pentru prima-oară, ear' de aci apoi tot din trei în trei ani; 3) La o cantitate, care nu întrece 5 m. metriche de sare de naturată industrială — nu se cere pă-

strarea ei într'un local separat; 4) Sarea industrială întrebuințată la industria curățirii de intestine, la dorința celor în drept se denaturează ori cu 1½% soda, ori cu 10% salitru pe cale uscată.

SFATURI.

Plantarea vișelor altoite. Dacă pământul este destul de svântat, și nu e frig afară ca să degere rădăcinile vișelor se poate începe îndată plantarea vișelor altoite.

La această operațiune se recomandă să punem la rădăcini numai pământ bine mărunt, ear' nu bulgări, rădăcinile vișelor să fie resfirate, în groapă să punem și 1½—2 chgr. de gunoier dar' nu păios.

Pământul peste rădăcini se pune treptat, bătându-l bine cu piciorul sau chiar cu un maiu astfel ca să se lipească bine de rădăcini. Baterea bine a pământului este una din condițiunile principale de prindere, ceea-ce la noi de multe-ori nu se face din cauza nepăsării lucrătorilor.

Mai cu seamă primăvara trebuie bătut bine pământul, căci nu putem aștepta ca ploile de primăvară, care uneori vin, alte ori nu, să așeze pământul pe lângă rădăcini.

Prăsierea de pomi din mlădițe. În Martie creștam de-a curmezișul o mlădiță de un an până la jumătate chiar la locul, unde e creșcută din mlădița cea de doi ani. În creștătură punem o peană mică de lemn uscat, o ungem cu ceară și o legăm. În anul următor primăvara tăiem mlădița de tot și o plantăm într'un pământ umbrit și ceva umed. Din bulbul, care s'a format la tăietură, iasă foarte curând rădăcini. Mlădițele acestea cresc foarte iute și rodesc curând.

Pentru de-a feri de putrezire lemnele din grilajuri, stâlpi etc. se recomandă următorul mijloc: frecăm pe o lespede ciment de cel mai bun cu lapte. Văpseaua trebuie să aibă grosimea unei obicinuite văpșeli de ulei. Lemnul, pe care avem să-l ungem, trebuie mai întâi sbicit bine, afară de aceea să nu fie dat la rindea adecă să nu aibă suprafață netedă. Ungându-l de 2—3 ori cu cimentul acesta, e ferit nu numai de putrezire, dar' chiar și de ardere.

FELURIMI.

Pardoseală de sticlă. Orașul Paris pardosește mai multe strade cu petri de sticlă. Născocitorii acestor petri s'au deobligat înainte de asta cu un an, că pardosesc pe speșele lor o stradă și dacă pardoseala nu se va dovedi în curs de un an de bună, ei scot petri de sticlă și pardosesc tot pe speșele lor cu petri obicinuite. După încercare de un an s'a dovedit, că acest soi de pardoseală e foarte bună. Petri de sticlă se fac din hârburi de sticlă, cari se înferbentă până se înmoae, se presează (apasă) și se taie în formă cubică.

CRONICĂ.

Daruri pentru biserică. Biserica din *H. Uricani* a primit dar pentru un rând de odăjdii în preț de 141 cor. pentru cari au contribuit următorii: N. Zugrav, preot și soția 6 cor., M. Staic, B. Petrese, S. Careman, I. Careman, L. Tărhat, N. Bulzan, Ș. Ionașe, câte 2 cor.; I. Zugrav, cantor 4 cor. 40 bani, I. Danci 4 cor., Eva Zugrav 3 cor. 40 bani, M. Codreș, G. Zugrav, I. Ciucea, I. Zugrav, Trif Cocola, I. Făgaș, D. Roman, F. Timișan, I. Careman, I. Condreș, G. Tărhat, N. Făgaș, N. Roman, I. Careman, P. Ionașe, M. Zugrav, G. Cocola, C. Calină, I. Murg, Ana Zăvoi, I. Ionașe câte 1 cor.; I. Pantilie 40 bani, Eva Zapadă 20 bani, D. Fireza 40 bani, D. Văgăun, S. Careman 30 bani, I. Murg 60 bani, Maria Tărhat 20 bani, R. Mărcău 40 bani, Maria Calotă 40 bani, D. Maniuț 40 bani, S. Stoi 60 bani, Dem. Careman 40 bani, I. Văgăun 40 bani, Dem. Timișan 40 bani.

Pentru procurarea unui potir de argint au contribuit: I. Zugrav, cantor 2 cor., I. Măcșer crâșnic 4 cor., N. Zugrav 6 cor. G. Condreș 2 cor., Eva Condreș, P. Murg, I. Careman, L. Tărhat câte 2 cor. Lucreția Zugrav a lucrat pentru altar un covor alb, Ana Neag un prapor, din arânda muntelui „Brazil” s'a procurat un candelabru în preț de 200 cor., I. Zugrav și Trif Cocola au donat un dulap, Maria Pavel o evanghelie în preț de 25 cor., G. Fireza un potir și un disc în preț de 34 cor., S. Dinea un rând de odăjdii negre în preț de 50 cor.

— Dl Dr. Adolf Lendl, dep. cercului Răcaș, a dăruit bisericii din *Sârbova* (Bănat) 80 cor. Prin mijlocirea dînsului și a dlui Iosif Gall biserica a mai primit dela stat lemnele necesare pentru reedificarea ei și 200 cor.

— Dl Ioan Bulzan și soția Elens, epitr. și primar com. în *Vafa-de-sus*, au donat pe seama bisericii de-acolo suma de 116 cor.

Tuturor acestor credincioși creștini le va răsplăti Cel de-sus.

Alegere de preot. Din Cunța ni-se scrie: În sfârșit s'a terminat și văduvia parohiei noastre, care din cauza intrigilor puse la cale de unii, cari nu interesul bisericii l-au avut în vedere, a fost de atâta timp fără preot.

Alegerea s'a ținut în 10 Octomvrie 1901, condusă de dl Rom. Pop din Gârbova, candidați fiind Popoviciu, Hența și Morariu. Fiind împărecheri în popor s'a continuat în Noemvrie, fiind numai Hența și Morariu candidați și condus fiind sinodul de domnul protopop Ioan Droc. Alegerea a decurs în cea mai bună ordine și liniște, reușind candidatul Morariu cu majoritate absolută de voturi, așa că chiar pe conducătorul partidei lui Hența, Stefan Bobeș, care a fost și bărbat de încredere, l'am auzit zicând: să trăească Morariu, că alegerea aceasta a mers pe cale cinstită și pacinică! Partida contrară, necăjită a recurat și cât cu forța, cât cu amenințări a căpătat subscrieri, ba a subscris și pe cei-ce n'au știut nimica.

Recurenții au făcut recursul numai din ambițiune, ca să fie voea lor deasupra.

În Februarie 1902 Ven. Consistor, după-ce cercetând toate actele alegerii și aflându-le corecte, a întărit pe Morariu definitiv. Mai dureros a fost, că chiar doi preoți au dat mână de ajutor, ca să se încurce lucrul, și anume unul din poftă de câștig, cunoscut pentru împărțirea cu sf. taine numai pe lângă taxe de 1-2 cor. *Un vecin interesat.*

Statua împărătesei Elisabeta. Monarhul a cumpărat la *Territet* un loc, unde va ridica o statuă a împărătesei Elisabeta. Statua este lucrată de sculptorul *Antonio Chiattono* din *Ticino*. Reprezintă pe împărăteasa șezând pe o bancă, meditănd asupra unei lecturi; mâna dreaptă o are pe cartea întredeschisă ce o ține în poală; cu mâna stângă își ține fruntea.

Dela școlălele de cadeți. Cu începutul anului școlar 1902/1903 (21 Sept.) se vor primi în cursul I. al școlălele de cadeți ces. și reg. de infanterie din Sibiu 40 aspiranți, respective în urma unei depărtări unii și în cursul II. și III.

Pentru susținerea în cursul I. se recere absolvarea alor 4 clase a unei școlălele reale, gimnasiale sau a clasei a IV-a a unei școlălele civile ungurească. Taxa de întreținere e conformă condițiunii părinților 300, 160, 24 cor. pe un an. Celelalte condițiuni și determinări despre concipiarea petițiilor se cuprind în *»Condițiunile de primire la intrarea în școlălele de cadeți ces. și reg.»* (Se poate procura la cea mai proximă școală de cadeți — sau în limba română la *»Tipografia»* societate pe acțiuni în Sibiu — pentru prețul de 40 bani și porto postal).

Conferențe. Academia română a ținut Vineri după amiază ședință publică, sub presidența dlui *P. S. Aurelian*.

Au vorbit d-nii: *Gr. Tocilescu* despre *»Monumentele privitoare la Rurebista, regele Dacilor, din primul secol înainte de Cristos»*, și *St. Hepites* despre *»O primă încercare asupra lucrărilor astronomice din România până la finele secolului XIX.»*

Inmormântat fără preot. Din Bistra ni-se scrie: Aici a fost inmormântat locuitorul *Nicolae Gligor* fără preot. El trăia în nelegiuire cu o femeie ca și el, de acea încă până când era în viață vrednicul nostru preot, *Alexandru Papiu*, ținându-se de hotărîrea si nodului din *Biaj* dela an. 1896, nu l'a făcut nici o slujbă religioasă. La inmormântare a trebuit să meargă primarul înaintea mortului, pe care-l duceau ca pe o vită. Ce bine ar fi, când toți preoții noștri ar lua pildă dela părintele *Alexandru*! *P.*

Pentru unii..... În budgetul ministerului de agricultură s'au luat două poziții, până acum necunoscute. Anume se va da spre ajutorarea poporului săcușesc, care se ocupă cu agricultura 38.000, cor. și alte 70.000 cor. se vor da pentru sprijinirea asociațiilor în *Săcuime*.

Cetate romană. *»Universul»* din București aduce știrea, că în comunele *Cetate* și *Dârvari* din județul *Dolj* s'au descoperit urmele unei cetăți romane. Țărani din împrejurimi, din cele mai depărtate timpuri, au denumit șanțurile unde s'a descoperit acea cetate, de *»cetățue»*. Demn de remarcat este, că aceasta cetate se află lângă cătunul numit *»Castrele lui Traian»* și în același timp lângă marele vad numit *»Vadul lui Traian»*.

La fondul de 20 bani, întemeiat de *»Reuniunea sodalilor noștri»* pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au mai contribuit următorii: *Dr. Eusebiu R. Roșca*, director, *Demetriu Comșa*, *Demetriu Cunțanu*, *Ioan Ghibu*, *Timoteiu Popovici*, *Dr. George Proca*, *Dr. Petru Span*, *Nicolae Vătășan*, toți profesori seminariali, *Ecaterina Tordășianu*, *Valeria Olariu n. Tordășianu*, *Eugenia Tordășianu* (*Ilia-murășană*), *Pompiliu Tordășianu*, *Ella Tordășianu*, (*Deva*), *Vic. Tordășianu* și *Dr. Vasile Dan*, advocat (*Sibiu*) fiecare câte 20 bani.

Congresul bisericii sârbești.

Din *Carloviș* vine știrea, că patriarhul *Brancovici* a făcut deja pașii necesari la forul competent mai înalt, ca congresul bisericii sârbești să fie convocat. Terminul convocării e plănuț de patriarh pe ziua de *8 Iulia*. În ultima ședință a comitetului congresual patriarhul *Brancovici* a raportat, că propunerea sa are speranță să fie rezolvată de *Maiestatea Sa* în mod favorabil și în timpul cel mai scurt.

Emigrarea la America. Zilele trecute voiau să plece vre o 30 țărani români la America, cu toate știrile nefavorabile, ce le-am dat despre stările de-acolo. Când să se suie în tren la *Porcești*, au fost opriți de gendarmi.

— 500 de emigranți, sătui de America, partea cea mai mare din Austria, au trecut peste *Berlin* către casă. Bieții oameni povesteau lucruri triste despre suferințele, ce le-au îndurat în America. Cu toate acestea au avut noroc, ca să și facă atâția bani, ca să se poată reînțoarce acasă.

La școlălele de cadeți pentru pioniri din *Hainburg a. D.* în Austria-de-jos se primesc la începutul anului școlar 1902/1903 vre o 50 de elevi în cursul I. Se cere absolvirea a 4 clase gimnasiale, reale sau civile cu succes cel puțin bun. Taxa școlară e numai jumătate ca la celelalte școlăle de cadeți. Cel-ce vrea informațiuni mai amănunțite să se adreseze la comanda școlălele.

— Pentru de a fi primit în *»Academia de marină»* din *Fiume* se cere etatea dela 14-16 ani pentru cursul I, 4 clase gimnasiale sau reale și un atestat dela un medic de marină, care se dovedească deplina sănătate a candidatului. Petenții trebuie să se supună și unui examen de primire.

Actiunea protestanților. Prin cercurile protestante s'a pornit o acțiune cu scopul, ca art. XX. din 1848 să fie executat de guvern în toate dispozițiunile sale. Mai mulți deputați au fost provocați din partea alegătorilor lor protestanți să aducă chestiunea în parlament. Aceștia au ținut zilele trecute o consfătuire, în care au decis, că dep. *Ragályi Béla* și *Szentiványi Arpád*, în decursul debaterii budgetului de culte și instrucțiune publică, să releveze gravaminele bisericii protestante. — Pe timpul guvernului *Tisza* și *Bánffy* totul s'a făcut pentru protestanți și totuși nu sunt mulțumiți.

Act salutar. Ministrul de interne a adresat tuturor municipiilor un circular, în care acestea sunt provocate să îndrumeze pe toți funcționarii administrativi însărcinați cu pedepsirea delicțelor și prevaricărilor, ca la croirea pedepselor, să ia în considerare și împrejurările atenuante. Să fie cu considerare la etatea, gradul de cultură, temperamentul delicvenților, precum și la împrejurările locale. Circularul acesta este foarte salutar. În zelul lor anume foarte mulți funcționari aplicau asupra bietului popor maximul pedepselor pentru toate nimicurile fără nici o considerare. Foarte corect observă deci ministrul, că astfel de proceduri draconice deșteaptă în popor cea mai mare ură și dușmănie față de oficiali. O cruțare a poporului, un tratament mai uman, mai suportabil într'adevăr este de dorit.

Năcazuri jidovești. Ministerul școlilor din România a lăsat să tipărească pentru școli niște icoane mari, în cari sunt arătate urmările înfricoșate ale beuturii de vinars. Pe unele e pus și câte un Jidan, care îndeamnă pe oameni la beutură. Din cauza aceasta foile jidovești, mai ales cele din Germania, fac o gălăgie și un vaiet mare, învinuind guvernul românesc, că ațîță pe Români contra Jidanilor. Numai de li-s'ar deschide odată Românilor ochii!

Contra ilustratelor necuviincioase. Ministrul de finanțe a dat o circulară către toate direcțiunile financiare, în cari se ordonează a avisa pe traficantii din cercul direcțiunii, să nu țină de vânzare cărți postale ilustrate cu icoane necuviincioase. Traficantii, cari vor fi condamnați pentru asemenea contravenție își vor pierde dreptul de a mai vinde tutun.

Transferare. Dl Damian Dragoeșcu, director de finanțe și consilier regeșc, a fost transferat dela direcția finanțelor din Cinci-biserici în aceeași calitate la cea din Timișoara.

Sfargere. În Székudvar au intrat hoții în biserică gr. cat. de acolo și au furat 1400 cor.

O familie talentată. În Uj Sőve a murit preotul reformat (calvin) Al. Venețianer. Un frate al lui e rabin în Ujpecs, altul preot romano-catolic într'altă comună. Și-apoi să mai zică cineva, că Jidanii nu sunt talentați.

De-ale Burilor. Intre mijloacele folosite de Englezi pentru prinderea (?) Burilor e și îngrădirea cu garduri pline cu țepe. Gardurile aceste erau o mare pedecă pentru Buri și mai ales pentru vitele lor, căci nu puteau să le rupă, fiind din drot gros făcute. În timpul din urmă au primit Burii, cu toată paza Englezilor, dela Germani și Francezi un fel de clește, cu al căror ajutor pot ușor rupe aceste garduri.

Din năcazurile Indiei. Nu e destul, că India e bântuită în fiecare an de coleră și de câțiva ani încoace și de foamete, acum s'a mai ivit o plagă pe bieții locuitori de acolo. În toate ținuturile, unde se ocupă cu agricultura și unde acum e foamete, s'au prăsit milioane de cloțani (guzgani), cari rod toată vegetațiunea. Oamenii nu știu, ce să se facă și prevăd, că la anul se vor prăpădi și mai mulți de foamete.

La cele 8 universități din Austria au fost în semestrul I. al acestui an școlar 18.322 studenți înscriși, între ca și 623 de șoare. Dintre acestea numai 66 au fost înscrise la facultățile de medicină, unde pot face și ele ispravă, celelalte s'au înscris la drepturi și la filosofie.

Teamă zădarnică. Peste una din stradale cele mai frecventate ale Londrei voia să treacă o copilă, care împingea un cărucian de copii. Dintr'odată vine un automobil înspre ea. Plină de groază, fetița lasă cărucianul și aleargă înspre trotuar. Un flăcău inimos aleargă să scape cărucianul, dar era prea târziu, căci automobilul îl împinse în laturi resturnându-l dimpreună cu ceva înfășiat. S'au adunat o mulțime de oameni, între cari și medici, ca să vadă, dacă mai pot ajuta ceva celui înfășiat. Când colo toată înfășietura s'a dovedit a fi niște rufe, pe cari copilă voia să le ducă la spălat.

Iubileul de 50 ani, ca preot al Esc. Sale Mihail Pavel, episcopul diecezei gr. cat. oradane s'a sêrbat și în frunțașă comună Poceiu com. Bihor. În 21 Martie la orele 9 s'a sêrbat misă pentru iubilant, prin m. on. domn paroch Iuliu Szabó, la care s'a înfășiat mult popor. Cântările le-a executat corul vocal, sub conducerea dlor învățători P. Cardoș și A. Murășan. După misă tot poporul s'a adunat în spațioasa sală de învățământ a școlii băieților, unde: Mărioara Széles, Ioan Nagy, Iuliana Olah, I. Barna, Marica Mărincaș și Petru Căon au declamat unele poezii, între cari corul vocal a intonat cântări ocazionale și versuri naționale, acompaniat fiind și de cimbal bine răsunător. Pe urmă domnul paroch Szabó a enarat mai pe larg meritele iubilantului făcute ca preot și episcop. Festivitatea s'a sfârșit cu un puternic »să trăească« și »mulți ani«.

Grindină în Martie. În Erlau au fost în săptămâna această o furtună mare. Tunete și trăsnete brăzdau cerul, căzând și grindină de mărimea ouălor de porumb.

Moare de foame. La un ministru vine într'o zi o văduvă de funcționar, ca să se roage să-i mărească pensia. »Ajută-mă, Escelență, altmintreli trebuie să mor de foame!« Ministrul se uită la ea, vede, că e foarte grasă și zice: »Înțeleg, că ai vră să capeti pensie mai mare, dar' că rabzi foame, nu se prea vede«. — »Să mă erți, dar' Escelența ta ai tot ce-ți trebuie și totuși ești slab, ca și când n'ai avă, ce mânca«. Ministrul 'i-a răspuns: »Aici greșești, pentru-că sunt destui oameni, cari au ce le trebuie și totuși sunt slabi, dar' ca să se îngrășe cineva răbdând foame, n'am mai văzut«.

Scalderle din Transilvania au fost cercetate în anul 1900 de 6149 oaspeți stabili și 2729 trecători. Cei mai mulți oaspeți au fost în Tușnad (1061 stabili și 423 trecători), apoi Oghina-Sibiului (1044). În Borsac au fost 648 și 248, în Vâlcele 621 și 154, în Basna 451 și 25.

Cum duelează Americanii. Doi Americani au hotărât să dueleze. Duelul avea să se facă cu pistoale și anume într'o odaie întunecată dela un hotel. Fiecare să puște după plac și ca să știe unde stă dușmanul, să țină fiecare o țigare aprinsă în gură. Așa au și făcut. N'a trecut mult și otelierul aude pușcături în odaie. Aleargă acolo cu chelnării, deschide ușa și ferestrele, dar' în loc să afle morți, află pe cei doi Americani stând în pat. Fiecare își pusese adecă țigara pe câte un dulap și asupra acestora au pușcat.

Unde trăesc oamenii mai mult. Germania are 56 milioane locuitori, între cari 778 trecuți de o sută de ani, Franța 40 milioane și 213 peste 100 de ani, Anglia are 146 peste o sută de ani, Suedia 10, Norvegia 23, Belgia 5, Danemarca 2, Svițera nici unul, Spania 401, Sêrbia cu o populație numai de 2 și jum. milion, are 575 oameni peste 100 ani. În țările nordice sunt deci mai puțini moșnegi, în Sêrbia sunt cei mai mulți.

Poporațiunea Statelor-Unite din America-de nord e după conscripția din urmă de 84 mil. 233 000 suflete, la cari sunt socotite și cele 7 milioane de pe Filipine.

A apărut: »Frumosul« studiu psihologic, de Dr. Dimitrie Magdu, retipărire din »Familia«. — Preț 1 cor. Recomandăm cu căldură acest frumos și aprofundat studiu.

Cum ajunge cineva la o casă. Ceti-m în »D. T. f. U.«: Notarul din N. avă trebuință de vre-o două parale. El le împrumută — 40 cor. — dela un țeran din comună, care-i spune însă, că după 2 luni îi trebuie banii. Trec însă 4 luni și notarul nu plătește. Bietul om merge la notar să-și ceară banii, acesta însă se răstește la el, pentru-că vine la cancelarie în afaceri private. Bine. După câteva săptămâni se duce țeranul la notar acasă, dar' ear' fără nici o ispravă, căci acum s'a supărat domnul, pentru-că »nici« acasă nu-l lasă în pace, când știe, că 'l poate afla la cancelarie. Mai răbdă omul câteva săptămâni și ear' merge la cancelarie. Aici îi spune notarul verde, că banii nu-i va mai căpăta. Creditorul necăjit face gură, ba îi trage notarului și câteva injurături. Urmarea a fost, că țeranul ajunge la judecătorie pentru vătămarea în oficiu a notarului și judecătorul îl pedepsește cu o sumă însemnată de bani. Cu încassarea pedepsei a fost însărcinat tot notarul, care s'a grăbit să eșezeze pe om, scoțându-i casa în vânzare. Cel-ce a cumpărat-o a fost tot notarul, care s'a ales și cu 40 coroane și cu o casă cumpărată aproape pe nimic.

De-ale beției. În zilele trecute s'a dus un cantor sășesc din Crisă (Szász-Keresztur) cu ficiorul sau după paie la Mesindorf. După ce au încărcat carul bine, s'au pus pe beute până s'au pilit. În drumul către casă bătrânul a căzut jos din car, fără ca fiul lui să-l observe până acasă. Mai târziu venind un alt locuitor pe acelaș drum, îl află pe cel căzut, îl încarcă în car și-l aduce acasă. Medicul chemat în grabă nu 'i a mai putut ajuta nimic, căci cantorul era mort.

— O crimă îngrozitoare s'a întâmplat — tot din cauza beției — în Dantova. Țeranul I. Rokus a venit către ziuă dela cărmă. În beția lui a amenințat pe fiul lui cu cuțitul. Ficiorul a fugit în altă odaie. Curând a auzit însă vocea mamei sale strigând după ajutor. Tatăl seu sărise la mamă-sa cu un topor. Flăcăul a luat iute un revolver și 'l-a împușcat pe tatăl-seu, care a rămas mort pe loc.

Cărțile postale (corespondențele) costă acum 5 bani, după cum am anunțat și noi de câteva ori. Mai sunt însă oameni, cari fără să le pese de ridicarea taxei de porto, trimit cărți postale cu 4 bani, așa că primitorul trebuie să plătească pedeapsă. E necuviincios a scrie cuiva și a nu plăti întregul porto, mai ales când te rogi de ceva.

Sași sunt în Transilvania după conscripția din 1901: 217.645, cu 1639 mai mulți ca în anul 900.

Rescoala din Idigul de-jos. Cercetarea judecătorească în privința rescoalei, ce au făcut-o locuitorii contra comasării, se apropie de sfârșite. Pertractarea va fi în Maiu sau în Iunie. Dintre țeranii răniți au murit doi, ceilalți au rămas cu viața, deși unii schilodiți pentru totdeauna.

1000 de ouă a ouat în șase ani o găină a servitorului dela școala din Gandersheim. Din privilegiul acesta a dat stăpânul harnicei găini o cină pentru prieteni lui, la care 'i-a ospătat cu o păpară (ratotă, jumări cu ouă) mare.

După 17 ani. Într'o pădure de lângă Bocșa-germană au aflat înmormântat cadavrul codreanului Hartl, care dispăruse înainte cu 17 ani. E de însemnat, că neputându-se dovedi moartea lui, societatea căilor ferate n'au vrut să plătească veduvei și celor doi copii pensia. Acum va trebui să 'i-o plătească și pentru anii trecuți.

Necrolog. Nicolae Țintea, parochul veteran al Turnișorului, a răposat în 26 l. c.

Suplimentul ilustrat al numărului nostru de azi prezintă un nou subiect de al lui Kathreiner, tot așa de original ca ideea, cum au fost celelalte ilustrațiuni Kathreiner publicate în anii anteriori și rămase încă în memoria tuturor. Colecțiunile acestor ilustrațiuni, făcute de mulți, se vor înmulți prin această compozițiune originală a artistului vienez Adams în mod plăcut.

O țărancă voinică, tipul sănătății și al dragostei de muncă, se reîntoarce dela seceră acasă printre holdele aurii. Atât subiectul, cât și executarea sunt la fel de draguțe și arată din nou, cât de mult se silește firma Kathreiner să aducă în consonanță scopurile propagandei ei cu pretensiunile estetice.

Recomandându-se publicului un articol, care și așa e excelent, într'un mod așa de cu gust și simpatic, în cafeaua de maltă Kneipp a lui Kathreiner, nu e mirare, că drept recompensă pentru astfel de silințe se obțină și un rezultat durabil.

Pentru o căsătorie fericită se cere înainte de toate sănătate. Când e bolnav tatăl sau mama, fericirea casei e pe sfirșite. De aceea trebuie dată cea mai mare îngrijire sănătății. Dintr'o răceală mică se poate naște ușor o boală grea de piept mai ales, dacă nu ne îngrijim de ea. Catar de gât, tuse cu sânge, afecțiuni la virfurile plămânilor, astmă, catar de plămâni, influență, toate cer o îngrijire deosebită. Omul se poate ajuta la morburile acestea cu o țes, a cărei bunătate e recunoscută din ce în ce mai mult. »Pectora«, medicina excelentă, făcută spre folosința publicului de către farmacia Diana din Budapesta, e adevărată binecuvântare pentru toți.

Cel-ce vrea să-și procure »Pectora« veritabilă, să se adreseze direct la farmacia Diana din Budapesta, Károly-Körut, 5, care o trimite în pachete de câte 2 coroane.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii populare împreună cu cântări și declamări a tinerimii române din Laz, ținută în 1/14 Ianuarie a. c., au binevoit a suprasolvi următorii P. T. domni: Dr. I. Iancu, medic 4 coroane, I. Halalai, notar 1 cor., doamna Elisabeta Morariu 1 cor., N. Răchișan, com. 1 cor., K. Borși, hot. 2 cor., A. Pura, învăț. 40 bani, I. Moga, fronzelar 1 cor., (toți din Săsciori); S. Ianculescu, not. 1 cor., N. Nistorescu, com. 2 cor., (din Șugag); doamna Elisabeta Pandrea 1 coroană, G. Tătar, funcționar de bancă 1 cor., Dr. Goldfinger 5 cor., A. Popan, coșosar 20 bani, (din Sebeș); I. Goția, not. în Rechișta 1 cor.; I. Stoicuța, învăț. 20 bani, T. Hința, econ. 1 cor., (din Sebișel); S. Grădinar, not. în Săcădate 2 cor., N. N. 3 cor., (M.-Sziget); Ioan învitatul 2 cor., (Graz); I. Cătană, silv. 1 cor., (Gâlceag); P. Goția, paroch 3 cor., I. Florian, not. 3 cor., M. Breaz, proprietar 1 coroană, S. Cătană, proprietar 3 cor., P. Cătană, primar 3 cor., N. Breaz, epitrop 3 cor., S. Morariu, învățator 3 cor., (toți din Laz).

Venitul curat este de 60 cor., care sumă s'a predat epitropiei noastre spre a o depune la casa de păstrare ca bană fondului pentru înființarea unei biblioteci școlare.

Primească toți acei domni, cari au binevoit a suprasolvi și a participa la petrecerea noastră mulțumitele cele mai sincere. Laz, 5 Martie st. n. 1902 Pentru comitetul aranjator: *Stefan Morariu*, cler. abs., inv.

— Cu ocaziunea producțiunii teatrale a meseriașilor și neguțătorilor ro-

mâni din *Poiana-Sibiului*, ținută în 9 Februarie a. c. st. n. a încurs suma de 177 cor. 80 bani, din care substrăgându-se suma speșelor de 104 cor. 14 bani rezultă un venit curat de 73 coroane 66 bani.

Binevoitorii și spriginitorii primească și pe această cale mulțumitele noastre.

În special aducem mulțumitele noastre domnilor, cari au binevoit a suprasolvi cu următoarele sume: Ioan Vlad, epitrop 1 cor., Vasile Martin Băișan 7 cor., Ioan Șerb, paroch 1 coroană, Ilie Georgescu, învățator 1 coroană, Romul Vraciu, învățator 1 cor., Ilie Dobrotă, paroch 2 cor., Dumitru Moga, comerciant, România 2 cor., Adam Micu, not. 2 cor., doamna Nicolae Ciugudean 1 cor., Dumitru Banciu, apot. Săliște 2 cor., Ioan Stanciu 1 cor., Dr. Victor Mihu 2 cor.

Venitul curat de 73 cor. 66 bani s'a depus la institutul »Mielul« din Poiana, ca adaos la fondul reuniunii meseriașilor și neguțătorilor români din Poiana. *Comitetul aranjator.*

Coloman Tisza, fost ministrul president, despre care nu putem spune nimic bun, a murit.

Cafea Kneipp de maltă a lui Kathreiner. Numărului de azi alăturăm icoana-inserat dela renumita firmă Kathreiner, asupra căreia atragen atenția cetitorilor.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 12 40—13.60, seacă 8—8.60, orz 7.60—8, ovės 4.80—5.60, oucuruz 7.60—8.60 cor.; 10 ouș 36—40 b.

Piața banilor din Sibiu. Galbunul 11.27; 20 lei (hârtie) 18.96; 20 lei (argint) 18.80, lira turcească 21.40, lira engleză 23.88; 20 marce germane 23.40; napoleonul 19.06; rubla (hârtie) 2.53; rubla (argint) 2.45 cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlui P. Pallade B. În numărul viitor sigur. După-cum vezi ne-am mai curățit de material vechiu. Pentru știrea trimisă mulțumiri. Te rugăm și altă-dată.

Dlui G. Petru, Arm. Dacă autoritatea d-tale școlară n'a cerut ajutor dela stat pentru plățirea cvinevenalului, după destrucțiunea ministerială se privește cvinevenalul ca asigurat din partea susținatorilor școlăi, care trebuie să-și-l plătească. În anul 1903 ai drept la al doilea cvinevenal.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr.** Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

Căsătorie.

Un funcționar tânăr, cu cele mai bune prospecte pentru viitor, salar fix 60 fl. lunar, cuartir mare, încălzit, luminat, plus 5% din venitul curat al unei întreprinderi comerciale foarte rentabile, domiciliat în România, dar' originar din Transilvania, dorește a se căsători cu o domnișoară tot din Transilvania. Aleasa să fie stăpânită de sentimente naționale și religioase, dispunând și de o avere până la 4000 fl. Lipsind din anii copilăriei din vechia lui patrie, își caută pe calea aceasta tovarășa vieții. Epistolele să se adreseze administrațiunii acestei foi, care va îngrijii să ajungă la destinațiune.

Pășune de arândat.

Comuna Hamba (comit. Sibiu) dă în arândă o parte din pășunea comunală și anume »Cruman« și »Unghiul caprii«, pe o estensiune de 116 jug. cat., deocamdată pe 1 an adevă de la 1 Aprilie n. a. c. până la 31 Martie n. 1903. Licitațiunea publică se va ține în 1 Aprilie n. a. c. la 9 ore a. m. la primăria comunală. 30 1-1

Hamba, în 19 Martie n. 1902.

Primăria comunală.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neapreciabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzem-körut nr. 23.

Mijloc pentru curățirea dinților. Spălându-și omul cel puțin de 3-ori pe zi gura — dacă se poate și 5-6-ori — cu apă stătută, în care se pune pe jumătate Franzbranntwein de-al lui Brázay, se ține gura și dinții curați și aceștia sunt feriți de stricare. 2 33-52

Ferțiți-vă de imitațiuni.

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

A apărut și se află de vânzare la »Tipografia« soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al

»Reuniunii sedalilor români din Sibiu«

cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la

31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 coroană, cu poșta postal 1 coroană 20 bani.

Supplex Libellus Valachorum.

Cererea celor doi Episcopi români prezentată în numele națiunii române către Impăratul, la 1791.

Textul original și traducerea făcută

de

Dr. E. Dălanu.

Se află la toate librăriile românești.

Prețul 1 coroană.

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, n. mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

»Tipografia«, soc. pe acțiuni.

Asigurarea pe viață

este astăzi pentru viitorul fiecărei familii un factor atât de important, încât o poliță de asigurare pe viață se nu lipsească în nici o familie. Mai favorabilă este aceea asigurare, care pe lângă ajutorul imediat în cazul morții, mai oferă asiguraților rămași în viață încă și $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ % **interese** după banii solviți. În țeara noastră există o unică bancă mutuală de asigurare, care — stând la înălțimea chiemărei sale — corespunde acestor cerințe, și aceea este banca

„The Mutual“

Aceasta bancă e cea mai mare și cea mai avută bancă de asigurare din lume, dispunând cu finea anului 1901 de o avere totală de

Franci 1,828,180.000.

Ea își are direcțiunea sa generală în New-York (America) și posedă în patria noastră concesiunea și garanța pretinsă de legile țării. Neavând acționari venitul ei întreg îl distribuie între cei asigurați. Asigurări se efectuează în toate combinațiile.

Direcțiunea pentru părțile ardelenne

în Cluj.

Director: Lud. de Szepessy.

Representanța cu corespondență în limba română în

Sibiu strada Wiesen nr. 10.

Representant: Eugen C. Pipos.

Un învătăcel

se caută

pentru prăvălia de fer și coloniale

a lui

26 3 - 3

Nițu Dima din Hunedoara.

O moară cu vapori

situată între mai multe comune, lângă Doștaț (Hosszutelke) și foarte bine cercetată se vinde din mână liberă 28 2—3

Doritorii să se adreseze dlor Ilie Hociotă, inv. pens. și Dumitru Băilă în Seliște

Folosirea cafelei de orz a lui Kathreiner-Kneipp se învederează zilnic ca o binefacere și necesitate.

Nici o mamă iubitoare de familie se nu întârzie a introduce cafeaua aceasta gustoasă și igienică.

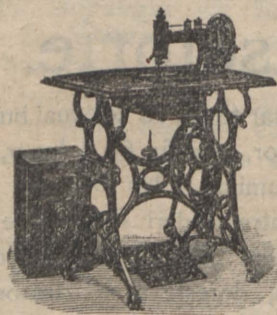
Nu există surogat mai curat și înlocuire mai bună pentru cafeaua de bob, ca cafeaua lui Kneipp.

Cafeaua de orz a lui Kathreiner-Kneipp e veritabilă numai în pachete originale cu marca de apărare »Pfarrer Kneipp«. Cafeaua aceea, care nu este provăzută cu marca aceasta se vinde cu cumpăna nu este veritabilă — Kathreiner.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

➔ Seidel & Naumann, G. M. Pfaff. ➔

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

[3] 9—

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.